

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belföldi hírek

1973 október 26.

bb.1. a centenáriumi jegyében : „ együtt budapestért, „

i -don/fé hi -cz

1973. október 26.

az „ együtt budapestért, „ centenáriumi mozgalomban mind szorosabb kapcsolatok szövődnek a kerületek és a megyék között. a megyék dolgozóinak önkéntes munkafelajánlásokkal járultak és járulnak hozzá a főváros szebbé tételéhez. vállalnak részt a testvérkerületek gondjainak enyhítéséből.

borsod-abauj-zemplén megyét a főváros xv. kerületéhez fűzik a tenni akarás szálai. a társadalmi munkások a rákospalotai és az ujjpalotai gyermekintézmények építéséhez, korszerűsítéséhez nyújtanak segítséget. a miskolci nagyüzemek borsodot ábrázoló képzőművészeti alkotást ajánlottak fel. a térplasztikát a kerületi új városrészben helyezik majd el.

a megyében a hét végén rákospalota sportolói, művészegyesütségei mutatkoznak be. október 27.-én a miskolci sportcsarnokban a kézilabdázók és a súlyemelők mérik össze tudásukat. szombaton este a miskolci római sándor művelődési központban a xv. kerületi népitáncosok lépnek fel. október 28.-án a kazincbarcikai művelődési központban „dalolj velünk, „ címmel rákospalota zenei életét reprezentáló hangversenyen mutatkoznak be az énekesek.

október 26.-án, pénteken lesz egyébként a szolnok-zugló vetélkedő döntője a telefongyár kulturtermében. itt szocialista brigádok adnak számot: mennyire ismerik zuglót és szolnokot./mti/

bb. 2. munkásmozgalmi sétány hűvösvölgyben

i gy/fk/fé hi -cz

1973. október 26.

a gazdag munkásmozgalmi hagyományokkal rendelkező ii. kerületben szombaton felavatják a társadalmi munkával kialakított munkásmozgalmi sétányt. a hűvösvölgyi nagyrétről az uttróvasut hűvösvölgyi végállomása felé vezető ut 400 méteres szakaszán a pilisi parkerdőgazdaság, a bm határőrség egyik alakulatának kiszervezte, - mészáros mihály szobrászművész irányításával - méltó környezetet alakított ki a munkásmozgalmi harcok emlékére.

a sétány megnyitása alkalmából felállított emlékoszlopon ,, készült 1973-ban pest-buda és óbuda egyesítésének 100. évében,, felirat jelzi a felavatásának évét. a fenyőkkel és diszcserjékkel övezett sétányon emlékmű, benne vörös márványlapba vésett ,,május,, felirat idézi az illegális május elsejéket a hűvösvölgyi munkásösszejöveteleket, illegális szemináriumokat, az üldöztetést és a börtön szenvedéseket pedig az utcai kockakövekből emelt emlékfal, a kommunista ifjúság munkások forradalmi megmozdulásait jelképezi az öt betontáblából öntött emlékmű: érdekessége, hogy a napfény hatására kirajzolódik az áttört betontáblákon a ,, kimsz,, a sétány hangulatos díszje az a sziklatömb, amelyen a forradalmi munkáskórusok dalos találkozóit jelképező ,, hej, te bunkóciska, te drága,, című dal hangjegyeit ,, rajzolták,, ki. körülötte erdei koncert-teret jelképező pihenőpadokat helyeztek el. fenyő-rönkökből készítették azt a 3 méter magasságig felívelő zászló alakot, amelyen betonfelirat idézi ,,1945-öt,, , a városrészt felszabadító szovjet határőrezred tiszteletére. az emlékmű tövében sziklatömb áll, amelyet szovjet vörös-csillag díszít. a munkásmozgalmi sétány emléket állít a szervezett dolgozók hagyományos összejöveteleinek: az emlékoszlopon lévő betontáblát a vasas, az építő, a textil- és a nyomdász és a ,, bős,, szakszervezetek jelvényei díszítik. /mti/

--

bb. 3. magyar sztereo - berendezések sikere külföldön

i sz/tm/fé se

1973. október 26.

az elektromodul külkereskedelmi vállalat novemberben az osztrák fővárosban mutatja be a videoton gyár sztereo hangszóróboxait. a bécsi nemzetközi szakkiallitáson és vásáron való részvétel azért is fontos, mert a magyar külkereskedelmi vállalatok osztrák partnereivel hosszulejártatú export-szerződés megkötését tervezi. egyébként nemrég egyezményt írt alá az elektromodul és az adcom osztrák vállalat, ennek értelmében - most első ízben - vásárol a bécsi cég iparunktól 8.400 hangszóró-boxot, több mint 300.000 schilling értékben.

--

/folyt.köv./

- 2 -

bb.3. magyar sztereo.....1. folyt./fé

a szórakoztató műszaki cikkek gyors fejlődése és elterjedése következtében ma már mind nagyobb az igény arra, hogy a rádióműsorokat, hanglemezeket sztereotikusan hallhassák. a videoton sztereo-berendezései minden igényt kielégítenek, s az érdeklődés is évről-évre nő irántuk. az idén az elektromodul összesen 600-800 ezer dollárért szállít ilyen berendezéseket több európai országba s az észak-amerikai kontinensre./mti/

--

bb. 4. a pártfőiskolát végzetek továbbtanulása a politikai főiskolán

1973. október. 26.

i szö/gg/fé hi -cz

a művelődésügyi miniszter- egyetértésben a magyar szocialista munkáspárt politikai főiskolájának felügyeleti hatóságával- utasításban szabályozta a pártfőiskolát végzetek politikai főiskolai továbbtanulását. ennek értelmében a pártfőiskolát végzetek - amennyiben kérelmüket az illetékes megyei, illetve a budapesti pártbizottság támogatja - a magyar szocialista munkáspárt politikai főiskoláján folytatott kiegészítő tanulmányok útján egyetemi jellegű főiskolai képesítést szerezhetnek. a kiegészítő tanulmányok ideje három félév, ebből az első két félévet levelező tagozaton, a harmadik félévet pedig nappali tagozaton kell elvégezni.

a jelentkezésre és a felvételre a levelező tagozatokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a felvételről a főiskola rektorának javaslata alapján a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkársága dönt. a kiegészítő tanulmányok rendjét a főiskola határozza meg.

az utasítás hatályba lépett./mti/

--

NA

- 3 -

bb. 5. munkában a budapesti influenza-figyelő szolgálat
- influenza - megbetegedés eddig nem fordult elő

i vt/fé hi -cz

1973. október 26.

a fővárosi köjál járványügyi osztályán tájékoztatást kért az mti munkatársa az influenza figyelő szolgálat működésének eddigi tapasztalatairól. dr. virágh gyula osztályvezető főorvos elmondotta, hogy az influenza figyelőszolgálat október elején kezdte meg működését. feladata, hogy rendszeresen gyűjtse az olyan adatokat, amelyek járványveszélyre utalhatnak. mindenekelőtt a táppénzes helyzet alakulását, valamint az iskolai hiányzások mértékét kísérik figyelemmel. az idén először a körzeti orvosok és körzeti gyermekorvosok hetenként kötelesek számszerűen összesítve jelenteni az influenza gyanús megbetegedéseket. olyan kollektívákban, ahol nagyobb számban fordul elő ilyen megbetegedés, /bölcsőde, óvoda, iskola, munkásszállás/ laboratóriumi vizsgálatokkal állapítják meg az influenza-vírus jelenlétét.

az eddig beküldött valamennyi vizsgálati anyag influenza szempontjából negatív volt, tehát a fővárosban ezideig nem volt influenzás megbetegedés. a who / egészségügyi világszervezet/ jelentése szerint Európában seholsincs influenzajárvány. budapesti vonatkozásban ezt támasztják alá az utóbbi három hét során beérkezett adatok is. ezekből kitűnik, hogy a táppénzes állomány és az iskolai hiányzások száma a járványmentes időszaknak megfelelő arányú. az iskolákban a hiányzások aránya 3-4 százalék.

az osztályvezető főorvos hangsúlyozta: a nátha, amely hurutos megbetegedés, nem azonos az influenzával. a felső légúti panaszok, a torokfájás még nem jelen influenzát. ezeket a betegségeket más vírusok idézik elő, amelyek cseppfertőzés útján terjednek. célszerű tehát ilyen időszakban a fokozott óvatosság, a gyakori kézmosás, tüszentésnél a zsebkendő használata, gyakori szellőztetés. a megelőzést jól szolgálja az időjáráshoz igazodó öltözködés, továbbá, a vitamin - és fehérje táplálkozás, c-vitamint tartalmazó gyümölcs, szörp, valamint citrom fogyasztása. akinél a meghűlés, a nátha lázzal párosul, néhány napig maradjon otthon és feltétlenül hívjon orvost. /mti/ *Idős*

- 4 -

bb 6. sopronból szállítják a fővárosba az országközi fenyőfát

vid-ká szb -cz

1973. október 26.

sopronban, a tanulmányi erdőgazdaságban a magyar uttörő szövetség kérésére kijelölték azt a fenyőfát, amelyet az ideai hagyományos parlamenti

fa ünnepségre az országhoz a szav-
Litanak. a soproni fegyvesek egyik legszebb koronájú fája 17 és fél méter magas, töltmérője 29 centiméter. a fenyőt a tervek szerint december 15-20-a között szállítják a fővárosba.
/mti/

..

bb 7. iránytű az önműveléshez - az olvasótáborok tapasztalatairól

i ro/mm szb hi -cz

1973. október 26.

érdekes közművelődési akció értékelésére készülnek a hazafias népfront országos tanácsának székházában. az olvasó népfront mozgalom tavaly nyáron szervezte meg az első olvasótábort, idén már hat megye 12 városában, helyiségében szerveztek olvasótáborokat, zömmel a hazafias népfront megyei és járási bizottságainak közreműködésével. e sajátos, kéthetes táborozásokon tag-nárok helyett népművelők, könyvtárosok, írók, művészek beszélgettek-vitatkoztak a fiatalokkal társadalmi, művészeti kérdésekről - a megjelölt, és előre elolvasott irodalmi műveket használva kiindulópontul.

ezzel kapcsolatban az írószövetségnél az mti munkatársának elmondták: a hazafias népfront országos tanácsa, az írószövetség, a művelődésügyi minisztérium, a kisz központi bizottsága, a szót, a tot és a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése által támogatott kezdeményezésről van szó, amely az önművelési igényt akarja felkelteni és továbbfejleszteni, különösen a hátrányos helyzetű gyerekekben.

az olvasótábori nevelők: írók, költők, képzőművészek, tudósok, csillagászok, helytörténészek és mások, elsősorban nevelni akartak, kevésbé oktatni. a fiatalok formálására törekedtek, így sokat beszélgettek a szocialista ember magatartásáról, erkölcséről. nem magyar és történelem órákat tartottak, legalábbis nem a hagyományos értelemben. a személyes meggyőzés érdekében vitákat, párbeszédet rendeztek, ahol az előadó és a hallgató egyenrangú, tehát a diák önállóan gondolkodó és véleményt formáló egyéniség.

/folyt.köv./

-5-

bb 7. /iránytű... 1. folyt./-szb

a borsod megyei rejteken szokratész halála kapcsán bontakozott ki elmélyült beszélgetés arról, hogy az embernek mikor, milyen körülmények között, miért kell vállalnia eszméit, állításait, tetteit. balmazújvárosban elsősorban a falu és a megye irodalmi élete szolgált témául, s a résztvevőknek nagy élményt jelentett az „irodalmi örökség”, - álmosd, bakonszeg, debrecen - felkeresése.

pest megyében több tábor is volt. tápiószentmártonban a fiatal szakmunkások életélményeiken keresztül jutottak el a művészetig - itt az igényfelkeltés volt az elsődleges. szobon a család, a kisközösség szocializmusban betöltött szerepe iránt nyilvánult meg a legnagyobb érdeklődés. piliscsabán, ahol olvasóklubok tagjai táboroztak, a verselemzések szerepeltek a programban. szigetszentmártonban a termelőszövetkezeti dolgozók gyerekei sok elvi-közéleti kérdéssel kerültek kapcsolatba, például a szabadság, a közösség fogalmával. csobánkán azt igyekeztek „eldőnteni”, hogy mi „jobb”, a vers, vagy a próza; mi a tudományos-technikai forradalom, s miben látják az iskolai demokráziát lényegét.

a szabócs megyei kállósemjéne tanyasi diákok kaptak számos hasznos olvasási tanácsot, balatonfenyvesen a lexikonok kezelését sajátították el a résztvevők.

a témák változatossága jól szemlélteti, hogy a táborok „tananyag”, nem egységes, de nem is ez a cél. fontos viszont a személyiségformálás és a közösségteremtés, a ma emberének, a szocializmusban élő-alkotó ember magatartásának, tennivalóinak, eszményeinek megismertetése és elismertetése. a táborokban eltöltött idő alatt a gyerekek iránytűt kaptak önművelésükhöz.

három megye - győr-sopron, veszprém és fejér - máris bejelentette részvételi szándékát, s a szervezők a következő nyáron 20-25 tábor megrendezésével számolnak. a hazafias népfront országos tanácsának művelődési munkaközösségén belül megalakult az olvasótáborok szervezési és módszertani munkacsoportja: az idej, sikeres tapasztalatok birtokában részletes ajánlást dolgoz ki, amely már tartalmazni fogja a táborokban dolgozó művészek, pedagógusok, könyvtárosok új ötleteit, javaslatait. /mti/

-6-

8. hírek a vigszínházból

1973. október 26.

i nn/mm szb hi szb -cz

a vigszínház ismét műsorára tűzi a pesti színházban gyurkovics tiber nagyvizit című vígjátékát kapás dezső rendezésében. a főbb szerepekben bilicsi tivadarral, somogyvári rudolf fal, koncz gáborral, tábori nórával és venczel verával.

a pesti színházból „átköltözik”, a vigszínházba a furcsa pár című amerikai vígjáték, amelyet várkonyi zoltán rendezett. neil simon darabja hamarosan eléri a 300. előadást. /mti/

--

bb 9. közlekedési vetélkedő

1973. október 26.

k szb zs la

rendez vasárnap kőbányán a hazafias népfront autósklubja és a kerületi balesetelhárítási tanács. kőbánya hivatásos és magán gépkocsivezetői reggel 8 órától a móríc zsigmond művelődési házban elméleti kérdésekre válaszolnak, majd a környéken rendezik meg a biztonságos közlekedést népszerűsítő vetélkedő gyakorlati részét. /mti/

--

bb 10. régi magyar mesterek művei bélyegen

1973. október 26.

i sz/tm szb ie la

november 3-án a posta új bélyegsorozatot és blokkot hoz forgalomba. a „rég magyar mesterek művei”, sorozat 40, 60 filéres, 1.-, 2.50, 4.- és 5.- forintos címletekből, valamint 10 forintos blokkból áll.

bokros ferenc grafikusművész készítette el az esztergomi keresztény múzeum gyűjteményéből kiválasztott régi magyar műveket bemutató bélyegek keretrajzát. a sorozat és a blokk többszínű mélynyomással, az állami nyomdában készült.

/folyt.köv./

-7-

bb 10. /régí magyar... 1. folyt./-szb

a 40 fillére, az 1.50 forintos, a 4 forintos bélyeg, valamint a szmrecsányi főoltár mestere alkotásait ábrázolja, a 60 filléres bélyegen b.e. mester zenélő angyal hegedűvel és zenélő angyal lanttal; a 2.50 forintos bélyegen zenélő angyal orgonával és hárfával, az 1 forintos bélyegen egy magyar festő: királyok imádása, az 5 forintoson pedig báti mester szent katalin legendája című műve látható. /mti/

T blokk a

bb 11. mit ígér a televízió a jövő hétre?

1 nn/fk szb hi -cz

1973. október 26.

október 30-án, kedden ismét jelentkezik a „fórum”, hogy választ adjon a nézők külpolitikai kérdéseire. a tv zenei klubjának közreműködői között szerepel a moszkvai filharmónikusok vonósnégyese, ránci dezső, Mihály András, a Kodály kvartett és a tomsits együttes.

október 31-én, szerdán másodszor kerül képernyőre a „kipkop”, az óvodások műsora. a „nő három szerepben”, a vitamink megőrzésére ad hasznos tanácsokat. este Vikki Carr, a spanyol származású angol énekesnő könnyűzenei műsora után kerül sor az európa - délamerika labdarugómérkőzés közvetítésére barcelonából.

november 1-én, csütörtökön „megmérettünk”, című műsorban a korszerű táplálkozásról lesz szó. este az „egy hölgy arcképe”, vi. befejező részét láthatjuk. utána urbán ernő riportfilmjével zalaegerszegre látogathatnak, ahol a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat új üzemegységének fiatal dolgozóival a munkáról, a munkásosztályról, a fiatalok életéről és feladatairól beszélgetnek, „kinek a gondja?”, címmel. a „jelentés”, a pécsi vii. magyar játékfilmszemle alapján ad tájékoztatást a magyar film helyzetéről.

november 2-án, pénteken Németh László „Irgalom”, című tévéfilmjének v. része után az „iszlám”, című olasz filmsorozat „nomádok és letelepedettek”, című részére kerül sor. végül a második műsorban sugárzott „rendezte: zsuzs éva”, sorozat befejezésekképpen a rendezővel Vitray Tamás beszélget.

/folyt.köv./

M

bb 11. /mit ígér a... 1. folyt./-szb

november 3-án, szombaton a „szándék és valóság”, című ifjúsági műsor a pályaválasztás gondjaival foglalkozik. „nyitás előtt”, mutatja be egy helyszíni közvetítés a november 7-én átadásra kerülő szovjet kultúra házát. „e zajló korban”, című versműsorban nemcsak vármai zseni versei hangzanak el, hanem megszólal maga a költő is. éjszakai előadásban folytatódik a csuhraj sorozat: az 1959-ben készült cannesi nagydíjas „ballada a katonáról”, című szovjet filmet láthatjuk.

november 4-én, vasárnap új, amerikai népszerű-tudományos sorozat indul: „állatok, növények közelről”, első részében a hangyák életével ismerkedhetnek meg. este az Irgalom vi. befejező része után kerül sor az angol Lindsay vonósnégyes műsorára. /mti/

bb 12. felhasználható: 9 órától!

tanácsülés a xx. kerületben

t -don/mm szb hi la

1973. október 26.

a pesterzsébeti és a soroksári általános iskolák helyzetéről és középtávu fejlesztési tervéről tárgyalt pénteki ülésén a xx. kerületi tanács. a testület megállapította: a tanintézetek egy részében a korszerű oktatás feltételei nem biztosíthatók, s általában az iskolák felszereltsége hiányos. az Ady Endre utcai és a Lázár utcai iskola butorzata - a székek, a padok, a székények egész sora - felújításra szorul. az Attila utcai és a Nyír utcai általános iskolába a kabinet-rendszerű oktatáshoz új butorok kellene. a Gubacsi hídfőnél levő tanintézetben a szertári kellékek körét kell bővíteni. ezért a jövőben fokozott gondot kell fordítani az oktatási intézmények fejlesztésére, a tanulást könnyítő szemléltetőeszközök és segédanyagok beszerzésére.

a tanácsülésen elmondták, hogy 1980-ig az általános iskolások száma mintegy 2.500-zal nő, és a kerületi városközpont építését követően az igényeknek megfelelő iskolahálózatot alakítanak ki. az épülő centrumban ugyanis új iskolát emelnek majd. ennek átadása után az Ónódi utcai tanintézetet lebontják. a Székelyhid utcai iskola jövőre nyitja meg kapuit. /mti/

M

bb 13. felhasználható 9 órától!

dohányzás, gondatlanság a tüzesetek legfőbb oka - a tűzvédelmi feladatokról tárgyalt a x. kerületi tanács vb

t gy/pá szb hi la

1973. október 26.

kőbányán, a főváros egyik legnagyobb ipari kerületében a termeléssel együttjáró tűz- és robbanásveszély évről-évre fokozott tűzvédelmi, biztonsági intézkedéseket követel. az ipari létesítmények mellett mind nagyobb feladatot jelent a lakóházak tűzvédelmének biztosítása is - hangsúlyozták a kerületi tanács pénteki végrehajtó bizottsági ülésén, amelyen az utóbbi három esztendő tapasztalatairól tárgyalták.

a kerületi tűzoltóparancsnokság tapasztalata szerint az állami ipar területén nagyarányú fejlődés mutatkozik a tűzvédelmi rendszabályok betartásában. nem ilyen jó a helyzet a szövetkezeti iparban: a létesítményekben az elhelyezési nehézségek mellett a használati rendszabályok végrehajtásában is gyakori a fogytékosság. nem megnyugtató a kerületben levő erdők védelmének megoldása: az eltelt három esztendő alatt ötször ütött ki tűz, amely több mint 113 ezer forintnyi kárt okozott. megállapították, hogy a lakóházakban kevés kivétellel maradéktalanul betartották a tűzrendészeti szabályokat. jelenleg a régi lakások okozzák a legtöbb gondot. változatlanul tűzveszélyt jelentenek a szabálytalanul működtetett elektromos berendezések, továbbá a házak pincéiben, padlástereiben felhalmozódott anyagok és lomok. sok veszélyt rejt magában az emberi gondatlanság, a lakók tűzrendészeti fegyelmének hiánya. az utóbbi három esztendő alatt 55 esetben ütött ki tűz lakóházakban: ez összesen 363.600 forint kárral járt. az esetek több mint 60 százaléka a kellő gondosság hiányára vezethető vissza. éppen ezért a lakosság tűzrendészeti felvilágosítását állandó feladatnak tekintik. a kerületi ingatlankezelő vállalat rendszeres tűzrendészeti oktatásban részesíti a házközelőségek dolgozóit és a házfelügyelőket.

a végrehajtó bizottság ülésén részletesen elemezték az utóbbi három esztendő fekete krónikáját: a kerületben keletkezett 315 tüzeset több mint 8 millió forint kárt okozott. a további teendőket meghatározó másik adat: 78 alkalommal a dohányzás idézte elő a tüzet, 61 alkalommal gondatlanság miatt sugárzó hő hatására csapott fel a láng. /mti/

--

-10-

felhasználható 11 órától!

bb. 14. két új óvodát adtak át zuglóban

t dom/h1/1l cz

1973. október 26.

a főváros egyik leggyorsabban fejlődő városrészében a 14. kerületben pénteken délelőtt két új egyenként 100-100 személyes óvodát adtak át ünnepi külsőségek között. az egyiket az újvidék sétány 2., a másikat az egressy ut 182. szám alatt hozták tető alá. a korszerűen berendezett gyermekintézményekben 4-4 foglalkoztató terem, konyhát, s különböző kiszolgáló helyiségeket rendeztek be. az óvodákat - amelyeknek építési költsége meghaladta a tízmillió forintot - a helyi üzemek és vállalatok társadalmi összefogásban építették.

a zugló üzemek a most átadott két óvodával összesen 375 hellyel bővítették a kerületi gyermekintézmények hálózatát. a negyedik ötéves tervidőszak végéig újabb 100 személyes óvodát hoznak tető alá az ilosvai selymes téren. /mti/

--

bb. 15. charrey walli kacsák rácalmáson

vid ká/1l cz

1973. október 26.

befejeződött a kacsá-idegy a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalatnál. a gyár üzemeiben - kecskeméten és kiskunhalason - több mint három millió pecsenyekacsát vágta le, s továbbítottak konyhakészen a hazai és a külföldi fogyasztókhoz. a hus nagyrésze sütéshez előkészítve kerül az üzletekbe. az izletes pecsenyeáru keresettsége indokolja a termelés és a választék bővítését. ennek megfelelően ösztönzik a tenyésztő gazdaságokat a kacsá-nevelésre. új nagytestű fajtákat javasolnak meghonosításra., így angliából származó charrey walli kacsát. ez a fajta gazdaságosabban tenyészthető, a pecsenyesúlyt 49 napra érik el, s 2,70 - 2,80 kilogrammos átlagsúlyal kerül vágásra. a jelenleg tenyésztésben lévő fajták vágási súlya ennél jóval kisebb. a fajtaváltáshoz illetve bővítéshez megérkezett a tenyészállomány a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalat rácalmási viziszárnnyas telepére. 5 000 charrey walli kacsá utódjai kerülnek jövőre a tenyésztő gazdaságokba. /mti/

--

- 11 -

10 935

bb. 16. husipari rekonstrukció szombathelyen

vid ká/11 cz

1973 október 26.

a vas megyei állatforgalmi és husipari vállalat vágóhidjét harmincöt évvel ezelőtt építették szombathelyen. azóta toldozgatással bővítették a munkahelyeket, de az üzem így sem felel meg a fokozodo követelményeknek.

figyelembevételre született meg a döntés a vágóhid rekonstrukciójáról. elsőként egy négyszintes szociális létesítmény épül tizenöt millió forintos költséggel. az épületben - amely már tető alatt van - helyezik el az állatorvosi ellenőrző szolgálatot, a kémiai mikrobiológiai laboratóriumot is. a termelő beruházásra mintegy 88 millió forintot fordítanak. többek között modern vágócsarnokot alakítanak ki, bővítik korszerűsítik a hűtőrendszert, a közüzemellátást, az energiahálózatot, a feldolgozó üzemet és a raktárakat./mti/

--

bb. 17. társulnak a kertészek - hétezer mázsa zöldséget adtak az idén a baranyai szakcsoportok

vid ká/11 cz

1973. október 26.

a zöldségtermelés fejlesztését és a lakosság zöldségellátásának javítását szolgáló kormányhatározat jelentős kedvezményeket nyújt a társult kertészek számára. ez ösztönzést adott a kertészkedés fejlesztésére baranyában is. a baranyai zöldségesek szakcsoportokba tömörülve magasabb színvonalon folytatják az ártermelést. a kormányhatározat megjelenése óta tizennégy szakcsoport alakult, elsősorban a legfontosabb fogyasztói helyek közelében: pécs, komló, szigetvár, beremend, sellye, és más ipari települések, illetve nagyközségek mellett. a társulások kettős feladatot oldanak meg. egyrészt ellátják tagjaik háztartását friss zöldséggel és ilymódon tehermentesítik a piacokat, másrészt teljesen vagy részben kielégítik a helyi fogyasztást és ezáltal kevesebb zöldséget vonnak a központi árualapból. a társult magánkertészek az idén hétezer mázsa zöldséget adtak el, illetve annak el az év végéig, s ez már számottevően érzéketi hatását baranya ellátásában. ebben az árumennyiségben természetesen nem szerepel az a zöldség, amelyet a termelők maguk fogyasztottak el.

/folyt.köv./
Tó 925

- 12 -

bb. 17./társulnak folyt./ 11

a társulásnak számos előnyét élvezik a magánkertészek, így kedvezményes áron juthatnak vetőmaghoz, műtrágyához, növényvédőszerhez, fóliához és öntözőcsőhöz, s ezeken túlmenően szakmai tanácsadással is segítik őket a szakemberek. a körzeti fogyasztási szervezetek pedig vállalták, hogy minden megtermelt és eladásra szánt zöldséget átvesznek tőlük. a további törekvés az, hogy valamennyi baranyai város, járási székhely, nagyközség jelentősebb ipari település környékén működjen ilyen szakcsoport./mti/

--

bb. 18. a fővárosi mélyépítő beruházási és üzemeltető vállalat

fk/11 hgy

1973. október 26.

október 29-től burkolatjavítási munkát végeztet a xx. kerület, dózsa györgy uti közúti felüljárón. a felüljáró előreláthatóan november 6-ig le lesz zárva a forgalom elől. a gépjárművek a felüljáró melletti szervízúton közlekedhetnek./mti/

--

bb. 19. halálos közlekedési balesetek

11 hgy

1973. október 26.

csongrád megyében nagymágocs és derekegyháza között szabó dezső 45 éves áfész alkalmazott kiskunfélegyházi lakos személygépkocsiját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival, amelyet gazsi károly, 43 éves ktsz. elnök, battonyai lakos vezetett. a baleset következtében a szabó által vezetett gépkocsi utasai közül laczkó jános gábor 43 éves osztályvezető, kiskunfélegyházi és kiss lajos 32 éves telepvezető pálmonostori lakos a helyszínen meghalt. a másik személygépkocsi utasa szentiványi zoltán 20 éves asztalos battonyai lakos súlyos, életveszélyes, mindkét gépkocsivezető és egy utas súlyos sérülést szenvedett. a sérülteket kórházba szállították.

hajdu bihar megyében polgár és folyás között soltész lászló 32 éves gépkocsivezető, polgári lakos teergépkocsival szabálytalan előzés közben áttért a baloldalra, és elütötte a kivilágítatlan kerékpárján vele szemben közlekedő harangozó sándor 32 éves kéményseprő folyási lakost. a baleset következtében a kerékpáros a helyszínen meghalt. eljárás indult a tehergépkocsi vezetője ellen.

hirtelen fékezés közben megcsuszott, áttért a baloldalm

/folyt.köv./
10.25/11

- 13 -

bb. 19./ halálos folyt./ 1l

heves megyében visonta és gyöngyös között ondrusek lászló 60 éves nyugdíjas, visontai lakos kerékpárjával szabálytalanul kanyarodott és elütötte egy személygépkocsi. a baleset következtében a kerékpáros a helyszínen meghalt.

szabolcs-szatmár megyében gacsály és kismamény között kállai zoltán 24 éves gépszereelő, gacsályi lakos motorkerékpárját ittasan vezette, felborult, és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

vas megyében mikószéplak határában zsupányi gyula 68 éves tsz-nyugdíjas, hosszuperesztegi lakos egy kétfogatu lovaskocsira felügylet, miközben a lovak megvadultak és vágatni kezdtek. a lovak megfékezése közben zsupányi gyula a kocsí alá esett, és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt./mti/

--

bb. 20. kneb-vizsgálat a dolgozók továbbképzéséről

1 bc/mm/h1/1l hgy

1973. október 26.

dr. baczony lászló, az mti hírmagyarázója írja:

a népi ellenőrzés a fővárosban és négy megyében - 129 iparvállalatnál - megvizsgálta, hogyan szervezik a vállalatok a felnőtt dolgozók, különösen a munkások képzését, továbbképzését, milyen eredmények mutatkoznak az újrendszerű munkástovábbképzésről 1971-ben kiadott kormányhatározat végrehajtásában. a vizsgált egységek 57 százaléka minisztériumi, 21 százaléka tanácsi vállalat, 22 százaléka pedig ipari szövetkezet volt, s összesen 220 000 főt foglalkoztattak.

a tapasztalatok szerint a felnőtt dolgozók iskolázottsága és szakképzettsége jelentősen növekedett. az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező száma 1960- és 1970 között országosan több mint egymillióval csökkent, ugyanakkor jelentősen növekedett az egyetemi - főiskolai képzettségűek és a középiskolai végzettségűek aránya. az iskolázottsági színhez képest lassabban nőtt a szakképzettség, de a változás így is jelentős: a szakképzett dolgozók aránya az 1963. évi csaknem 28 százalékról 1971-re mintegy 35 százalékra növekedett.

/folyt.köv./

10.50/-1l

Tóll³⁰

- 14 -

bb. 20./ kneb ... 1. folyt./ 1l

a könnyűiparban és a vegyiparban az átlaghoz mérten kedvezőtlenebb a dolgozók alap-iskolázottsága, a gépiparban az átlagosnál jobb. a nehézipari minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatoknál a 45 évesnél fiatalabb munkások 46 százaléka nem végezte el az általános iskolát.

jelenleg évenként 12-15 ezer fiatal a tanköteles korban nem fejezi be általános iskolai tanulmányait. szociális helyzetükről nincsenek pontos adatok, de a tapasztalatok szerint a kedvezőtlen jelenség okai az iskolarendszer, az oktatási metodika ismert hiányosságai mellett különböző társadalmi problémák. a vállalatok többsége jelentős erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy dolgozók befejezzék általános iskolai tanulmányaikat ennek ellenére a vizsgált vállalatok dolgozóinak mindössze 0,6 százaléka tanul az általános iskolákban.

a vizsgált vállalatok, ktsz-ek, oktatási, képzési tevékenységében az utóbbi két évben - elsősorban a káder- és személyzeti munkáról, a nők helyzetének javításáról, az ifjúsággal való foglalkozásról korábban hozott kormányzati intézkedések hatására - jelentős fejlődés következett be. az iskolarendszerű oktatásban részvevő dolgozók száma 16 százalékkal a tanfolyami képzésben részvevőké 8 százalékkal növekedett, s számuk meghaladja a 43 000 főt, ami a munkavállalók létszámának csaknem 20 százaléka. különösen örvendetes, hogy a munkások és a nők részvétele mind az iskolarendszerű oktatásba, mind a tanfolyami képzésben az átlagot meghaladóan emelkedett.

megállapított^{ta} a vizsgálat, hogy a vállalatok a középtávú terveikben előirányzott műszaki fejlesztéshez általában meghatározzák szakemberszükségletüket is, de ehhez nincs megfelelő igazodó képzési és továbbképzési tervük. nincs kellő összhang a műszaki fejlesztés és a saját állományú dolgozók továbbképzése között. továbbá a felmérések adatai arra mutatnak, hogy az oktatásban, a továbbképzésben való részvétel nem teljesen a vállalati érdek felismeréséből, a termelési és fejlesztési tervekben, hanem nagyrészt a dolgozók önkéntes elhatározásából adódik. a népi ellenőrök által megkérdezettek 65 százaléka saját elhatározása alapján jelentkezett továbbtanulásra, illetve továbbképzésre, s mindössze 28 százaléknál volt kezdeményező a munkahely.

a vizsgált vállalatoknál a felnőtt oktatással kapcsolatos összes költségek a felmérési időszakban 30 százalékkal -, mintegy 22 millió forintról 28,5 millió forintra növekedtek.

/folyt.köv./

10.55/1l

Tóll³⁰

- 15 -

bb. 20./ kneb 2. folyt./ il

ezenkívül 8 százalékkal növekedett a tanulmányi szabadság és a munkaidő-kedvezmény mértéke, s 8 órás munkanapban számítva meghaladta a 175 000 napot. az ilyen címen kifizetett bér 16 százalékkal nőtt. emelkedett a ráfordítások egy főre jutó értéke is.

a felnőtt oktatással kapcsolatos vállalati költségeket elemelve megállapítható, hogy az anyagi ösztönzés elsősorban a középiskolában és az egyetemen tanulók segítésére összpontosul. rendkívül gyorsan nőtt a dolgozók szakmunkásképző iskolájának egy főre fordított költsége is, ugyanakkor az általános iskola elvégzése érdekében az anyagi ösztönzés kevésbé érvényesül, az egy főre fordított költségek itt csökkentek.

a képzés, továbbképzés tárgyi feltételei a minisztériumi felügyelet alá tartozó vállalatoknál a legjobbak. az oktatás, képzés feladatait a kisebb létszámú - elsősorban tanácsi - vállalatok és ktsz-ek nem tudják önerőből megoldani. ezek a vállalatok, szervezetek esetenként a szakmunkásképző intézetek, szakközépiskolák oktatási szolgáltatásait veszik igénybe, vagy más központi szerv által rendezett tanfolyamokra küldik dolgozóikat.

a továbbtanulás legnyomósabb gátló tényezőjeként a család-ellátást és a gyermeknevelést említik a képzésben részt nem vevő dolgozók. ezt alátámasztja, hogy a megkérdezett továbbtanulók többsége gyermektelen házaspár, vagy hajadon, illetve nőtlen, esetleg egy gyermekes fiatal dolgozó.

a szakszervezetek az elmúlt években jelentős erőfeszítéseket tettek a felnőttoktatás érdekében. ez elsősorban a kezdeményezések felkarolásában - például vizsgákra előkészítő tanfolyamok, üzemi kihelyezett osztályok szervezésében - mutatkozott meg.

az üzemi oktatási tanácsok a vizsgált vállalatok mintegy 70 százalékában nem léteznek, vagy működésük formális. a vállalatok vezetői nem éltek az oktatási tanácsokban rejlő lehetőségekkel.

az újrendszerű munkás-továbbképzésre vonatkozó ellenőrzési tapasztalatok azt mutatják, hogy a kibontakozást elősegítő intézkedések kiadásra kerültek, de hiányoznak a szükséges előkészítő munkálatok, s azok az alapvető döntések, amelyek az újrendszerű munkás-továbbképzés gyakorlati megvalósításában nélkülözhetetlenek./mti/

--

11.00/il

Tóllso

- 16 -

bb. 21. a Lottó e heti nyerőszámai

il hgy

1973. október 26.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a jászladányban megtartott 43. heti Lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

3, 38, 46, 59, 83

az október 29-én megtartásra kerülő tárgynyeremény-sorsoláson a 42. játékhét szelvényei vesznek részt./mti/

--

bb 22. rendőrségi hírek

tm um hgy

1973. október 26.

a lakosság segítségével a rendőrség rövid idő alatt elfogta juhász lászló 20 éves gépkocsiveető budapesti lakost, aki az v. kerület gerlóczy utca és semmelweis utca kereszteződésében figyelmen kívül hagyva közben tehergépkocsival felhaladt a gyalogjárásra és ott elütötte bilkei corzó jános 70 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki életveszélyes sérülést szenvedett. juhász lászló ezt követően megállás nélkül elhajtott a tehergépkocsival. juhász lászlót és koczikisérőjét, ehritz imre 30 éves segédmunkás, érdi lakost a rendőrség őrizetbe vette.

a xiv. kerület, mexikói ut 66. szám előtti villamos megállóban egy mozgásban lévő 67-es jelzésű villamosra akart fellépni az ittás állapotban lévő rácz gyula 42 éves segédmunkás, budapesti lakos, de visszaesett, és életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a xvii. kerület, pesti ut és bakancsos utca kereszteződésében bognár ferenc 25 éves gépkocsiveető, budapesti lakos, és összeütközött egy motorke-rékpárral, amelynek vezetőjét, baracskai lászló 33 éves géplakos, gyömrői lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. bognár ferenc ellen eljárás indult.

az v. kerület, bajcsy-zsilinszky ut 42. szám előtt személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget hegedüs jános 51 éves nyugdíjas, budapesti lakos, és elütötte szücs imre 73 éves nyugdíjas, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. hegedüs jános ellen eljárás indult./mti/

--

- 17 -

11.15/um

Tóllso

bb 23. műszaki és közgazdász gyűlés kaposvárott

vid/um ká hgy

1973. október 26.

pénteken kaposvárott megnyitották a somogyi műszaki és közgazdasági heteket. ebből az alkalomból a megyei pártbizottság székházának előadótermében műszaki és közgazdász gyűlést rendeztek. a gyűlésen dr. cin józsef az országos tervehivatal elnökhelyettese tartott előadást az időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről. a nagygyűlésen jelen volt németh ferenc a megyei pártbizottság első titkára és bogó lászló a megyei pártbizottság titkára is. /mti/

--

bb 24. csánki dezső emléktáblát avattak fűzesgyarmaton

vid/um ká hgy

1973. október 26.

negyven évvel ezelőtt halt meg csánki dezső nemzetközi hírnévnek örvendő történetíró és levéltáros. az évforduló alkalmából a hazafias népfront békés megyei helytörténeti és honismereti bizottsága, a békés megyei levéltár és a nagyközségi tanács emlékünnepeket rendezett csánki szülőfalujában, fűzesgyarmaton. a negyven éve elhunyt történetíró és levéltáros munkásságát dr. ember győző kossuth-díjas akadémikus, az országos levéltár főigazgatója ismertette. az évforduló alkalmából emléktáblát helyeztek le csánki dezső fűzesgyarmati szülőházának falán. /mti/

--

bb 25. újabb 100 személyes óvoda épült fel nyíregyházán

vid/um ká hgy

1973. október 26.

pénteken nyíregyházán műszakilag átadták az északi körut szomszédságában, a kum béla utcában felépült száz személyes óvodát. ez már a harmadik száz személyes óvoda, amelyet az idén adtak át rendeltetésének nyíregyházán. ez egyben azt is jelenti, hogy a tervezett ütem szerint halad annak a társadalmi óvodaépítési akciónak a megvalósítása, amely 1971-ben bontakozott ki nyíregyházán. az akció kezdetén a városi tanács több mint 60 vállalat, intézményel kötött szocialista szerződést, amelyek nyomán 36 millió forint értékben ajánlottak fel pénzt, anyagot, társadalmi munkát az óvodai hálózat bővítéséhez. azóta nyolc óvoda épült meg a város különböző részein, így az új lakótelepeken és a déli iparnegyedben. az óvodaépítési program ezzel nem ért véget. rövidesen a város egyik peremkerületében, a borbányán kezdenek hozzá új óvoda építéséhez. /mti/

--
- 18 -

12.07/um

Tóizso

bb 26. kitüntetés

um zs cz

1973. október 26.

kertész istvánnak, a fővárosi tanács vb ipari főosztálya vezetőjének, nyugállományba vonulása alkalmából és több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül, az elnöki tanács a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke nyújtotta át. /mti/

--

kbb 27. előtérben a szolgáltató kisipar - ülést tartott a kiosz országos választmánya

t ol/fk um ie cz

1973. október 26.

kisiparosok végzik a lakosság részére nyújtott szolgáltatásoknak, javításoknak, a családiház-építési, lakáskarbantartási munkáknak csaknem a felét, s továbbra is ebben az irányban kell tevékenységüket bővíteni - állapították meg a kiosz országos választmányának pénteki ülésén.

az országos vezetőség beszámolóját dr. gervai béla, a kiosz elnöke terjesztette elő. elmondotta: tovább szélesedik a „kisiparosok a lakosság szolgálatában, mozgalom. a fővárosban a 310-109-es telefonszámon ma már 1329 kisiparos hívható, akik munkaszüneti napokon, s ha kell éjszaka is elvégzik a halaszt-hatatlan munkákat. vidéken 78 megyei központban, illetve körzeti csoportnál lehet telefonon kisiparost kérni, s 799 helyen 2347 kismester tart ügyeletet - a különféle szerelőkön kívül még gumijavitók, asztalosok és olajkályhások is. további, addig el-látatlan falvak egész sorában telepítettek le szakembereket, s emellett bővült az ugynevezett „átjárásos, mozgalomba vont mesterek köre is - számuk elérte az 1800-at - és rendszeresen 878 hely-séget keresnek fel. új szolgáltatási formákat vezettek be, egye-bek között az ujjalotai lakótelepen. a tanács által adott helyi-ségeken különböző szakmabeli kisiparosok állnak a lakosság ren-delkezésére. baranyában, tolnában műhelysorokat építenek.

a kisiparosok létszáma szeptember végén 89 827 volt, 1100-zal kevesebb, mint a múlt év azonos időszakában. tavaly több mint 7 ezer idős kisiparos ment nyugdíjba. az összlétszám-on belül 26016-an munkaviszony, illetve nyugdíj mellett végzik a kisipari szolgáltatást. /folyt.köv/

.19 -

12.20/um

Tóizso

bb 27./ előtérben ...folyt./um

noha lényegesen javult az anyagellátás, még mindig problémát jelent a kisiparosoknak bizonyos, a kereskedelmi forgalomban nem kerülő anyagok beszerzése. e gondok jórészt most az áfész-ek és más boltok útján küzdik le.

szólt az elnök arról is, hogy az új adórendszer a kisjövedelműek, az idősebbek, a szolgáltatók és a valusi kisiparosok adóját csökkentette, míg a nagyobb jövedelműek - arányosan - több közterhet viselnek, mint amekelőtte. az országban a kisiparosok bizottságai állapították meg a mesterek által fizetendő összegeket, s így jobban érvényesült a társadalmi igazságosság, azonban még további finomításra van szükség. tavaly minden iparos családra kiterjesztették az önkéntes betegbiztosítást, s már előkészületben az új egységes nyugdíjtörvény is.

a kisiparosok törekszenek műhelyeik korszerűsítésére, amelyet, hogy bővítik szakmai ismereteiket is. két év alatt 72 ezer kisiparos illetve segítő családtag vett részt szakmai tanfolyamokon. a kisiparosok változatlanul szívesen adnák tovább szakmai ismereteiket, de sajnos a demográfiai hullámvölgy miatt a képzésre jelentkező fiatalok száma jóval kevesebb, mint ahányan tanulót szeretnének.

a beszámoló foglalkozott a tanácsi, állami és társadalmi szervezetekkel kialakult jó kapcsolatokkal, s leszögezte, hogy jó az együttműködés az illetékes árhatóságokkal is. a kiesz egyébként szervezeten küzd a kisiparosság összlettségéhez mérten nem jelentékeny számú, de a kisiparosság egészének megítélését hátrányosan befolyásoló spekulánsok, harácsolók ellen. szakmai és fegyelmi bizottságai eredményesen tevékenykednek a kisiparosok jó hírnevének, a megrendelők védelmének érdekében. néhány súlyos esetben megvonták az iparjogositványt is.

szó volt a kisipari termeltető vállalat munkájáról is, amelynek 9 havi összforgalma a múlt évi 257,6 millió forintról 288,1 millió forintra emelkedett, az export 44,9 millióról 62,6 millió forintra nőtt. a ktv különösen a gazdaságosan termelhető, kedvező feltételekkel exportálható, külföldön keresett termékek előállításával tünt ki.

/folyt.köv./

12.25/um

- 20 -

bb 27./ előtérben ...2.folyt./um

a számadás és a felszólalások is arról tanuskodtak, hogy a kiesz vországos vezetősége és a választott szervek jól el látják politikai, tömegszervezeti, érdekvédelmi feladataikat és a rájuk ruházott hatósági teendőket. ezt tükrözték a határozatok is, amelyeket az országos választmáns az elnöki beszámoló és az ellenőrző bizottság jelentésének vitája után hozott.

az ülésen földi lászló, a könnyűipari miniszter első helyettese több, a szolgáltatásokban élenjáró kisiparosnak nyújtotta át „a könnyűipar kiváló dolgozója,, kitüntetés./mti/

bb 28. időjárásjelentés

um cz

1973.október 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. október 26-án, pénteken 13 órakor:

párás, hideg idő

nyugat- és közép-európa, valamint a fekete-tenger medencéje fölött leszálló légmozgások irányítják az időjárást. hatásukra ezeken a területeken általában kevés a felhő, száraz az idő. a derült ég mellett erős az éjszakai lehülés. közép-európa nagy részén a hajnali órákban sokfelé néhány fokkal fagypontra alá süllyedt a hőmérséklet. a változó, csapadékos időjárást okozó óceáni léghullámok a skandináv-félszigeten át a szovjetunió európai területe felé áramlanak. a következő 36 óra folyamán az óceáni léghullámok még elkerülnek a kárpát-medencét, így hazánkban tovább tart az évszakhoz képest hideg idő.

hazánkban csütörtökön derült, száraz volt az idő, és 6-10 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben 4-9 fokig emelkedett. ma hajnalra -2, -7 fokig hűlt le a levegő. délelőtt derült, párás, csendes idő volt. a reggeli órákban az ország nyugati felében egy-két helyen köd képződött, amely 11 órára mindenütt feloszlott. a hőmérséklet 11 órakor 1-7 fok között alakult.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 2,3 fok volt, 6,8 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 778 mm, gyengén süllyed.

/folyt.köv./

- 21 -

13.14/um

13³⁵
T₁
T₀

o

bb 28. /időjárás ...folyt./um

várható időjárás szombat estig:

pénteken : derült száraz, csendes idő.

szombaton: északon időnként megnövekvő felhőzet, máshol kevés felhő, csapadék nélkül. mérsékelt, változó irányú szél.
a hajnali órákban párasodás, többfelé ködképződés. várhatóan legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 1 - mínusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet : plusz 5 - plusz 10 fok között.

a duna vizállása budapestnél : 172 cm.

/mti/

--

bb 29. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.0 0 óráig

se/um cz

1973.október 26.

1. ,,együtt budapestért,,
2. munkásmozgalmi sétány
3. magyar sztereó
4. továbbtanulás
5. influenza-figyelő szolgálat
6. országházi fenyő
7. olvasótáborok
8. hírek a vigszínházból
9. közlekedési vetélkedő
10. új bélyegsorozat
11. tv
12. xx. kerületi tanácsülés
13. x. kerületi tanács vb
14. új óvodák
15. kacsá-Idény
16. husipari rekonstrukció
17. társulnak a kertészek
18. burkolatjavítás
19. közlekedési balesetek
20. knéb-vizsgálat
21. lottó
22. rendőrségi hírek
23. közigazdász gyűlés
24. csánki dezső emléktábla
25. új óvoda nyíregyházán
26. kitüntetés
27. kiosz ülés
28. időjárás
29. hírjegyzék

--
- 22 -

13.20/um

13.35
T6

bb 30. nyugdíjasok találkozója a szombathelyi pamutiparban

vid/um fm cz

1973.október 26.

nyugdíjasok találkozóját rendezték meg pénteken a szombathelyi pamutiparban. az összejövételre - amelyet már több mint egy évtizede minden esztendőben megrendeznek. - több mint 250 nyugdíjasát hívta meg az üzem. az idős embereket dr. gerencsér ferenc, a vállalat igazgatóhelyettese köszöntötte, s tájékoztatta őket az üzem helyzetéről, majd uttorók műsorral kedveskedtek nekik. ezután a nyugdíjasok közös ünnepi ebéden, majd gyárlátogatáson vettek részt. /mti/

--

bb. 31. fogadás az osztrák nemzeti ünnep alkalmából

t bc/pá/zs/il cz

1973. október 26.

dr. friedrich frölichsthal, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete az osztrák nemzeti ünnep alkalmából pénteken fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson megjelent kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, keserű jánosné könnyűipari miniszter, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, puja frigyés külügyminisztériumi államtitkár s a politikai, gazdasági, kulturális élet sok más vezető személyisége. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is. /mti/

--

bb. 32. sikeres volt a kormányközi bizottság ülészaka - mihail leszecsko nyilatkozata - elutazott a szovjet küldöttség

t sl/tr/ie/il cz

1973. október 26.

pénteken délben elutazott hazánkból a szovjet küldöttség, amely mihail leszecskonak, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével résztvett a magyar-szovjet gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság 13. ülészakán.

/folyt.köv./

13.30/IL

TOKYU

- 23 -

bb. 32./ sikeres folyt./ il

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent Lázár György, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke, Huszár István államtitkár az országos tervhivatal elnökének első helyettese, dr. Jávor Ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese, dr. Szita János miniszterhelyettes a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője, valamint v. j. Pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa.

elutazása előtt Mihail Leszecsco nyilatkozott az mti munkatársának:

- a szovjet küldöttség és jómagam - csakugy mint magyar partnereink nagyon elégedettek vagyunk az ülészek munkájával, mert a tárgyalások eredményei kedvező hatást gyakorolnak az 1976-80-as évi tervek koordinációs munkájának menetére - mondotta. a bizottságon belül és a szakemberek kétoldalu eszmecseréin is egész sor olyan kérdést vitattak meg, amelyek a legkülönbözőbb iparágakban, például a gépiparban, a vegyiparban, a petrokémiai iparban, a szinesfém-kohászatban és másutt segítik elmélyíteni a két ország kapcsolatait. örvendetesnek tartom, hogy több igen jelentős konkrét egyezmény is született, amelyek szorosan kapcsolódnak az integrációs programhoz, s egyben a két ország közötti kooperáció és szakosítás bővítése számára jelentenek biztos alapot.

az egyezmény született magyarországi részvételéről a szovjetunióban épülő azbeszt-kombinát létesítésében, ami azt jelenti, hogy magyarországi bizonyos termékek szállításával járul hozzá a kombinát építéséhez, s ennek fejében azbesztet és különféle azbeszt-cikkeket kap a kombinát termékeiből. egy másik egyezmény a lakk- és festékipari anyagok gyártástechnológiai együttműködéséről és a termékeket készítő berendezések gyártásának szakosításáról intézkedik. magyarországi tízféle komplett lakk- és festékipari üzem berendezésének gyártására szakosodik. további egyezmény született amely a petrokémiai termékek gyártásának szakosítását és hosszú távra a kölcsönös -áruszállításokat szabályozza. magyarországi az épülő olefin üzemében keletkező egyes termékeket szállít, amelyeket a szovjetunióban szintetikus kaucsuk gyártásához használhatnak majd fel, ennek ellenértékéért a szovjetunió évente mintegy 9 000 tonna szintetikus kaucsukot küld magyarországra.

/folyt.köv./
13.35/il

- 24 -

bb. 32./ sikeres2. folyt./ il

az együttműködésünket bővíti az az egyezmény is, amely a műszaki gumicikkek gyártásának szakosítását és az ezen alapuló kölcsönös szállításokat szabja meg az 1974-80-as évekre.

Mihail Leszecsco kiemelte: nagy jelentősége annak, hogy a mostani igen fontos ülészek a folyamatban lévő öt éves terv döntő évében zajlott le. áttekintették a gazdasági együttműködést, a kölcsönös áruszállításokat, s a megtárgyalt intézkedések módját nyújtják arra, hogy a mostani öt éves terv hátralévő időszakában továbbra is dinamikusan növekedjen a külkereskedelmi forgalom, amelyhez az együttműködés új formáit - a kooperációt és a szakosítást - még hatékonyabban fel kívánják használni.

a szovjet delegáció igen hasznosnak értékeli, hogy a küldöttség tagjai egész sor üzem munkáját közvetlenül is tanulmányozhatták. Mihail Leszecsco - mint mondotta - a csepel autógyárban és a Ganz-mávagban tett látogatásai alkalmából igen hasznos eszmecserét folytatott a vezetőkkel.

véleménye szerint mindkét gyárban igen nagy lehetőségek vannak arra, hogy termékeikkel lényegesen tovább bővítsék a magyar-szovjet közötti járműipari, illetve energetikai gépgyártási kooperációt.

Mihail Leszecsco elmondta, hogy rendkívül hasznos eszmecserét folytatott fock jenővel. a magyar minisztertanács elnöke sok értékes javaslatot tett, amelyek a két ország közötti kooperációt, a szakosítást, a komplex integrációs program végrehajtását segítik elő. mint a szovjet miniszterelnökhelyettes elmondta, már a mostani ülészekon is hasznosították a magyar miniszterelnök több javaslatát.

Mihail Leszecsco méltatta a többi magyar vezetővel, köztük Lázár Györggyel, a minisztertanács elnökhelyettesével folytatott megbeszéléseinek eredményeit, végül köszönetet mondott a meleg fogadtatásért, a baráti légkörért, amely messzemenően elősegítette a kormányközi bizottság ülészekának sikerét./mti/

.-

13.40

- 25 -

bb. 33. műszörme-bemutató a lakástextil vállalat
mintatermében

t ol fk/ie/il cz

1973. október 26.

műszörme bemutatót rendeztek pénteken a lakástextil vállalat dalszínház utcai mintatermében. az új gyártmányokból évente mintegy 3 millió négyzetméternyi bocsátanak a továbbfeldolgozó, a konfekció- és a kárpitosipar - valamint a kereskedelem rendelkezésére. az nszk-ból néhány hete megérkezett új termelő berendezések ugyanis lehetővé teszik, hogy elsősorban a felsőruházati műszörmék, bélések választékát növeljék, s a termékek mintegy egyharmadát alkalmassá tegyék a konfekcióipar céljaira. ilyen például a természetes állati szörme hatását keltő „frida”, az olcsóbb de igen tetszetős „tundra”, nevű műszörme, amelyekből csinos női bundákat, gyermekkabátokat is láthatott a bemutató közönsége. nagy érdeklődést keltett az asztrahán kétféle változatban készülő jól sikerült utánzata is. a lakástextil vállalat egyébként napjainkban 32 fajta műszörmét gyárt, egyenként 10-12 féle változatban. az új gyártmányok minél szélesebb körű hasznosítására máris gyűmölcsöző kooperációkat hoztak létre állami vállalatokkal és szövetkezetekkel.

L hat

bemutattak sok szép takarót, diszpárnát, valamint más, a lakások kulturált díszítését szolgáló terméket és többféle autóülés huzatot is.

a bemutatott termékeket konfekcionálva, illetve méterárúként hozzák majd forgalomba előreláthatólag a lakástextil szaküzletekben, a centrum áruházakban és a róltex boltjaiban is./mti/

--

bb. 34. megkezdődtek a meleg-próbák a dísgyőri Lenin kohászati művek nemesacél hengerművének középsorán

vid il cz

1973. október 26.

a negyedik ötéves terv legjelentősebb beruházása a dísgyőri Lenin kohászati művekben az új nemesacélhengermű. a hat hajós, négyszázötven méter hosszú és több mint harminc méter széles üzemcsarnokban az építők és a jövő évben üzembe lépő finomhengert szerelők még dolgoznak, de a középsorban pénteken megkezdődtek az ugynevezett meleghengerlési próbák.

a csaknem háromszáz méter hosszú egymáshoz csatlakozó egységből álló középsorban a korábbi napokban végezték el a földgáztűzelésű, francia gyártmányú hevítő kemence felfűtését. ebben a hengerlésüire kerülő bugákat automatikus szerkezet segítségével úgy mozgatják, hogy mire a hengersorra kerül, elérni a megfelelő hőfokot.
/folyt.köv./

13.50/11

Tóth

- 26 -

bb. 34./ megkezdődtek folyt./ il

a hat ugynevezett állványból álló hengersoron különböző kör és négy és hatszög-formájú, harmincötötől százhusz milliméter átmérőig terjedő profilokat állítanak elő. a kihengerelt acélrud a hűtősorra, majd az ugyancsak automatikusan működő darabolóra, végül a csomagolóra kerül, ahonnan a készítőbe viszik át.

a meleghengerlési próbák során valamennyi formát és valamennyi méretet kihengerelnek az ndk-ból beszerzett gépeken. a berendezéseket az üzem, valamint az ndk-beli szakemberok közösen végzik. a próbahengerlés a tervek szerint december végére fejeződik be. addigra elkészül és üzembehelyezik a kikészített is./mti/

--

bb 35. október 29-30 : ruszisztikai napok szegeden

t gy/tr/zs/il cz

1973. október 26.

fél évvel ezelőtt alakult meg az mszbt országos elnöksége mellett működő orosz nyelv- és irodalomtanárok magyarországi szekciója: első nagyméretű vállalkozása lesz október 29-30-án a szegeden sorra kerülő ruszisztikai napok eseménysorozata. a programról pénteken a barátság házában tartott sajtótájékoztatót dr. suara róbert, a szekció elnöke és dr. fenyvesi istván, a szegedi tanárképző főiskola tanszékvezető docense, a magyarországi szekció alelnöke.

az orosz nyelv- és irodalomtanárok nemzetközi szövetségének jelenleg 34 ország a tagja. a szövetség magyarországi szekciója, a nemzetközi célokkal összhangban, feladatul tűzte ki az orosz nyelvet oktató pedagógusok szakmai tudományos segítségét. a tanárképző főiskolák orosz-nyelvi szakbizottsága valamint az orosz nyelv- és irodalomtanárok magyarországi szekciója közös rendezvényének a 100. születésnapját ünneplő juhász gyula tanárképző főiskola ad otthont. a nemzetközi tudományos konferencián több mint félezer hazai és külföldi szakember vesz részt. az egri, a nyiregyházi, a pécsi és a szegedi tanárképző főiskolákon jelenleg 70 oktató ezer nappali tagozatos hallgatót képez jövőre orosz-nyelvszakos tanárrá. a ruszisztikai napok fő célja hogy keresztmetszetet adjon arról a sokoldalú munkáról, amely jelenleg a főiskolák tudományos kutatást folytató tanszékeinek tevékenységét jellemzi. az ott elhangzó 49 előadás három fő témakörrel foglalkozik: az általános iskolai „alapozó”, orosz nyelvi oktatással, a főiskolai nyelvtanulás módszertani kérdéseivel, továbbá a főiskolai orosz irodalom-történet oktatás tapasztalataival. a konferencia résztvevői széleskörű tapasztalatcserét folytatnak a jelenlegi gyakorlat helyi eredményeiről, s a korszerű, tudományosan megalapozott módszertani kérdésekről./mti/

--

13.50/11

Tóth

- 27 -

bb 36. gyors ütemben fejlődik pest megye

vid-gö/mmé um cz

1973. október 26.

az mszmp pest megyei bizottsága pénteken tartott pártbizottsági ülésén összegezte a iv. ötéves terv elmúlt két és fél esztendőjének tapasztalatait. a napirend írásos anyagából, valamint dr. bíró ferencnek, a pártbizottság titkárnak szóbeli kiegészítéséből kitűnt, hogy a tervidőszak első felének célkitűzései megvalósultak, sőt néhány ágazatban jelentős túlteljesítésre számítanak.

az ország legnépesebb megyéjében a beruházások dinamikusabban fejlődnek. a szocialista szektorban az elmúlt két év alatt átlagosan 7,7 milliárd forintot költöttek beruházásokra, 54 százalékkal többet, mint az azt megelőző két évben. csak az ipar fejlesztését átlagosan évi 4 milliárd forint szolgáltatta. az első félidőben, tíz jelentősebb beruházás készült el, s mint megállapították, jó ütemben haladnak az egyedi nagyberuházások - a dunai kőolajipari vállalat és a dumamenti hőerőmű második ütemének, a csepel autógyár rekonstrukciójának - építése is.

a megye szocialista iparának termelése a tervidőszak első felében 20 százalékkal emelkedett. a növekedés üteme nagyobb az országos átlagnál. jelentősen növelte termelését a tanácsi és a szövetkezeti ipar is. a megye számos terméke országos szempontból is jelentős. itt készül egyedül hazánkban a fotófilm és fotópapír, a távbeszélő készülék. benzínből, gázolajból, fűtőolajból az ország szükségletének több mint a felét, cementből pedig 35 százalékát pest megyében gyártják. az iparvállalatok tisztított jövedelme 1972-ben 28 százalékkal volt magasabb, mint két évvel korábban. a jó eredményeket döntően a termelékenység növekedésével érték el, az ülésen beszámoltak arról is, hogy néhány üzemben alapvetően változott a termékösszetétel. így az egyesült izzó váci gyárban megszüntették a tv-képcsövek készítését, s helyette fénycsöveket gyártanak. a csepel autógyárban a tervidőszak idején fokozatosan csökkentik a diesel-motorok, néhány tehergépkocsi típus gyártását, s új készítményük a közúti járműprogramot segítő autóbusz fenékváz.

a mezőgazdaság fejlődését számos új létesítmény, korszerű gépi berendezések alkalmazása jellemezte. a megyében már 16 szakosított sertéstelep és 49 szakosított szarvasmarhatelep üzemel. termékekkel elsősorban a főváros ellátását javítják. kiemelkedő eredményekről adhattak számot a növénytermesztés dolgozói: 1969-hez viszonyítva 14-15 százalékkal nőttek a terméshozamok. a megye kertészeti ágazata adja például az ország termelésének 10.8 százalékát. jelenleg iparszerű termelés folyik a megye kukorica-termő területének 17.4 százalékán, az állami gazdaságokban viszont már 50.2 százalékos ez az arány. az új módszert most vezetik be az egyéb növénytermesztési kultúráknál is. az állattenyésztés azonban elmaradt terve teljesítésében. a 6-7 százalékos lemaradást azonban a tervidőszak végére pótolhatja.

/folyt.köv./

14.00/um

- 28 -

Tolló

t

bb 36./ gyors ütemben ...folyt./um

a megyében is kiemelt feladatként kezelik a lakásépítési programot ebben az időszakban 36.000 lakás építése várható. a terv arányai azonban változnak: az áremelkedések következtében a tervezett állami lakások egy részének átadása áthúzódik majd a következő tervidőszakra. a magánerebből épülő lakások száma viszont több lesz a tervezettnél. a közművek fejlesztésére 1.4 milliárd forintot költenek. javul a megye egészségügyi ellátása is, csak a múlt évben 25 rendelőintézeti munkahely létesült. követésre méltó módon gyarapítják a megyében a óvodák számát. a tervben jóváhagyott 2005 óvodai hellyel szemben, ezidáig 5300 gyermek korszerű elhelyezéséről gondoskodtak. a tervezett 220 általános iskolai tanteremből ezidáig 196-ot adtak át. a megyében eredményesen számolják fel a lakossági szolgáltatások, „fehér foltjait”, eddig 7 szolgáltató ház, 5 áruház, 12 abc áruház épült, s csak a múlt évben 4 gépkocsi szerviz látott munkához. több hozzászólás után a megyei pártbizottság jóváhagyta a jelentést és a beszámolót./mti/

bb 37. befejezte munkáját a várostörténeti konferencia

t nn/tm um zs cz

1973. október 26.

pénteken a magyar tudományos akadémián befejezte munkáját a budapesti várostörténeti konferencia, amelyet a centenáriumi tiszteletére rendezett a magyar történeti múzeum, a magyar történelmi társulat, a magyar tudományos akadémia várostörténeti albizottsága, és budapest főváros levéltára. a háromnapos tanácskozáson 12 előadás és 42 hozzászólás ismertette a főváros szerepét az ország gazdasági életében, a művelődési és kulturális élet alakulását, a szocialista várospolitikai kérdéseit, az urbanizáció és életmód alakulását, illetve budapest helyzetét a nemzetközi összehasonlítások tükrében.

a tanácskozás pénteki napján felszólalt köpeczi béla akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkára is, aki hangsúlyozta az ülés jelentőségét, különös tekintettel arra, hogy budapest nemcsak politikai központ, hanem a legnagyobb ipari, gazdasági és kulturális centrum is, ahol az ország lakosságának egy-egy részét él. a tudományos ülésnek további ösztönzést adhat annak a várospolitikai munkának is, amely az emberi cselekvést szervezi. reméljük - zárta felszólalását köpeczi béla - az itt adott ösztönzések egyrészt tovább élnek tudományos életünkben, másrészt kedvezően befolyásolják a várospolitikai gyakorlatát, s hozzájárulnak budapest és a külföld közötti kapcsolatok szorosabbra fűzéséhez is.

ságvári ágnes, budapest főváros levéltárának igazgatója zárószavában bejelentette, hogy a háromnapos tanácskozás anyagát a „tanulmányok budapest múltjából”, tanulmánykötetben jelentetik meg, előreláthatólag a jövő év elején./mti/

14.05/um

- 29 -

Tolló

bb. 38. közművelődési kérdések a helytörténet-kutatásban
felolvasó ülés miskolcon

vid il cz

1973. október 26.

a magyar történeti társulat borsodi csoportja pénteken felolvasó ülést rendezett a miskolci ii. rákóczi ferenc könyvtárban a helytörténeti kutatás újabb eredményeiből.

borsodban jelenleg több mint másfélszázan foglalkoznak lakóhelyük korai és jelenkori történetének vizsgálatával. a pénteki ülésen közművelődési témák kerültek napirendre.

az előadók a megye egyik legiparosodottabb, emellett azonban aprófalvas településű ózdi járásának oktatásügyi fejlődéséről tartottak beszámolót. számba vették azt a fejlődést, amelyen a tanügyi igazgatás átment a község fizette, iskolamesteri, intézménytől napjainkig. előadás hangzott el a közművelődés és az urbanizáció összefüggéseiről. ez a téma borsodban azért is érdekes, mert az utóbbi években nemcsak a korábban kialakult városokban - miskolcon, ózdon - nőtt meg a vidékről betelepülők száma, hanem új városok is keletkeztek, mint Leninváros, Kazincbarcika, amelyekben most alakítják ki a közművelődés formáit./mti/

felhasználható 18 óra után

bb. 39. tíz éves a keleméri tompa emlékház

vid il cz

1973. október 26.

egy évtizede nyitották meg a világhírű aggteleki barlangvidékre vezető út melletti kelemér községben a tompa emlékházat. abban az épületben helyezték el a költő hagyatékát, amelyben keleméri lelkeszsége idején lakott. az eredeti stílusban helyreállított épületben többek között tompa Mihály költeményeinek első kiadásait a költőre vonatkozó megemlékezéseket, egykori használati tárgyait mutatták be.

a muzeum gondozását a tompa emlékbizottság végezte, s a jubileumról pénteken a muzeumi és műemléki hónap keretében emlékeztek meg. a tompa emlékbizottság és muzeumbaráti kör ünnepi közgyűlésén felszólalók méltatták a tompa emlékháznak, mint irodalmi emlékhelynek a jelentőségét. az emlékház a honismereti valamint a tompa kutatóknak nyújt értékes segítséget. ugyanakkor hangsúlyozták közművelődési fontosságát is, hiszen fennállása alatt több mint harmincezer hazai és külföldi látogató tekintette meg./mti/

14.40/11

- 30 -

felhasználható 17 órától !

bb 40. kommunista veteránok megyei találkozója szolnokon

vid/um fm cz

1973. október 26.

a nagy októberi szocialista forradalom közelgő évfordulója alkalmából pénteken baráti találkozóra hívta meg a párt és a munkásmozgalom megyei veteránjait, a régi forradalmi harcok hőseit az mszmp szolnok megyei bizottsága. az illegális mozgalom harcosait délelőtt a megyei pártbizottság székházában dr. gergely istván, a megyei pártbizottság első titkára fogadta, s tájékoztatta a megye politikai, gazdasági és kulturális életéről, fejlődéséről, a szocialista építőmunka eredményeiről és gondjairól. a veteránok ezután városnéző sétára indultak, megtekintették szolnok új lakónegyedeit, közintézményeit.

ebéd után a tiszamenti vegyiművekben folytatódott a program. a nyolcvan munkásmozgalmi harcos baráth károlynak, az mszmp kb. alosztályvezetőjének, tóth jánosnak, a megyei pártbizottság titkárnak és vad andrásnak, a megyei pártbizottság osztályvezetőjének társaságában megtekintette a gyáróriást, ahol tizenkét termelő üzem működik. az üzemlátogatást követően a vegyiművek művelődési házában nagy illés, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője filmvetítéssel illusztrált előadást tartott hazánk legnagyobb mezőgazdasági beruházásáról, a tiszai vízlépcsőről és öntözőrendszeréről./mti/

bb 43. peter walker győrbe látogatott

vid/um kz cz

1973. október 26.

dr. ajtai miklósnak, a minisztertanács elnökhelyettesének, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökének meghívására hazánkban tartózkodó peter walker angol kereskedelem-és iparügyi csucsminiszter pénteken a győri vagon- és gépgyárba látogatott. elkísérte vidéki utjára dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint john wilson nagy-britannia és észak-írországi magyarországi nagykövete. a vendégeket wurczinger ernő, a győri vagon- és gépgyár kereskedelmi igazgatója tájékoztatta a gyár munkájáról. ezt követően a vendégek megtekintették a motor- és hátsóhid üzemét, valamint az épülő új acélöntödét./mti/

14.48/um

- 31

m

bb 42. korszerűbb huskészítmények - a husipari szocialista brigádvezetőinek tanácskozása

t kg/tr um 10 cz

1973. október 26.

Jelenleg az egy főre jutó évi husfogyasztás 60-65 kilogramm, s a kormány által is jóváhagyott husprogram megvalósulásával 1985-re 80 kilogramm elérése a cél. a programban az állatforgalmi és husipari tröszt is részt vállal; itt dolgozzák fel a hús-áru jelentős részét a kereskedelemnek. a vállalat eredményes működéséhez a szélesedő szocialista brigádmozgalom is hozzájárul. a brigádok vezetői pénteken országos tanácskozáson vettek részt az édosz székházában. a tanácskozáson dr. banke Antal, a tröszt vezérigazgatója beszélt a szocialista brigádmozgalom eredményeiről, s a vállalat feladatairól.

az iparágban az elmúlt évinél százal több szocialista brigád tevékenykedik, számuk jelenleg 740, összesen 11400 taggal. a brigádok munkaversenymozgalomának alapvető célja a felvásárlási, termelési feladatok minél jobb ellátása a belföldi igények kielégítésére és az exportkötelezettségek teljesítésére. az eredmények között említette a vezérigazgató, hogy a termékek minőségének javulása mellett bővült az olcsó áruk választéka, különösen a hurkafélék és kenős áruk mennyisége növekedett. az összes huskészítmények 60 százaléka 40 forintnál olcsóbb áru.

a következő években legfontosabb feladat a korszerű husipar kialakítása, s az ellátás javítására a saját boltálózat bővítése. korszerűsíteni, gazdagítani kell a gyártmányösszetételt is. növekszik majd a speciális áruk, előrecsomagolt termékek aránya. az igények kielégítésére szükséges az állami husipar és a kisüzemek tevékenységének összehangolása is. /mt1/

bb. 44. automatizált hustermelés - átadták az ország legnagyobb sertéstelepét

vid kz/1l cz

1973. október 26.

pénteken a bajai állami gazdaságban átadták az ország legnagyobb sertéskombinátját. a több mint háromszáz millió forint költséggel kialakított hustermelő üzem avatásán Váncsa Jenő, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes is résztvett. ott voltak a telep tervezői, kivitelezői és az üzemeltető gazdaság szakembereivel közösen bejárták az iparosított sertéskombinátot: a négy utcából álló gazdasági épületsorokat, ahol a hustermelés teljes láncolatát megteremtették. az üzem, a több mint 1200 hektár kukorica-termőterület központjában kapott helyet, s ezeröttszáz vagonos szemestároló továbbá korszerű takarmánykeverő berendezések egészítik ki saját tenyészállományuktól évente 80 000 hussertést értékesítenek. a zárt rendszerű épületsorokban a szalagszerű termelést vezérlőasztalról irányítják. napokra programozzák a takarmányadagokat, az etetés idejét. így egy szakképzett állatgondozó ötezer sertés gépi kiszolgáló berendezést vezérli. /mt1/

14.55/1l

- 32 -

bb.41. 1985-ig megkétszereződik az egy főre jutó alumínium felhasználás - felavatták az új ajkai timföldgyárat

vid/p kz/mmé / -cz

1973. október 26.

pénteken felavatták az új ajkai timföldgyárat. alumíniumiparunk történetének e jelentős eseményére a fiatal dunántúli városba érkezett focs Jenő, az MSZMP politikai bizottságának a tagja, a minisztertanács elnöke. a miniszterelnököt Veszprém megye vezetői fogadták, Papp Jánossal, a megyei pártbizottság első titkárával az élükön. dr. Tóth Béla, az ajkai timföldgyár és alumíniumkohó igazgatója tájékoztatta focs Jenőt a 240 ezer tonna évi kapacitású új timföldgyár beruházásának történetéről, majd a minisztertanács elnökének kérdésére elmondta, hogy a gépek, berendezések jelentős hányadát - egyneként - a szovjetunióból szerezték be, többségét pedig a magyar ipar állította elő. beszélt a kisz fiatalok odaadó munkájáról is, amellyel a beruházás sikeréhez hozzájárultak. a tájékoztatót követően focs Jenő és kísérete, megtekintette az új timföldgyárat. ~~az ott dolgozó szocialista brigádok naplójába.~~ *jelentés uszot*

az üzemlátogatást követően a gyár szerelőcsarnokában nagygyűlést tartottak. az elnökségben helyet foglalt focs Jenő, a minisztertanács elnöke., dr. Székér Gyula nehézipari miniszter, Papp János, a Veszprém megyei pártbizottság első titkára, dr. Gombár József a kisz központi bizottságának a titkára, dr. Osztrovszky György, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese, ott volt N. Z. Oszipov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének követtanácsosa is.

dr. Székér Gyula nehézipari miniszter mondott beszédet. hangsúlyozta, hogy az utóbbi két évben már a negyedik alumíniumipari létesítmény átadására került sor. 1971. novemberében készült el a székesfehérvári könnyűfémű szélesszalag hengerműve, tavaly januárban fejeződött be az almásfüzitői timföldgyár bővítése, az idei bányász napon pedig a bakonyi bauxitbánya halimba III. elnevezésű üzemét adták át rendeltetésének.

/folyt köv ./
15.10/p

-33-

NA 1540

a továbbiakban a nehézipari miniszter azokról a tényezőkről beszélt, amelyek lehetővé és szükségessé tették az ajkai timföldgyár felépítését. elmondotta, hogy az 1962. novemberében megkötött magyar-szovjet timföld-alumíniumipari egyezmény feloldotta az ellentmondást, hazánk viszonylagos bauxit gazdasága és energia szegénysége között. ezzel felbecsülhetetlen távlatokat nyitott meg a magyar alumíniumipar előtt. az egyezmény értelmében a kohósítást a szovjetunió végzi, ezzel hazánkat mentesíti az erőművek és az alumíniumkohó építése alól. így mi, a bauxit bányászat, a timföldgyártás, a félgyártmány és készáru gyártó üzemek építésére koncentrálhatjuk anyagi eszközeinket. hazánk 1968-tól növekvő mennyiségű timföldet szállít a szovjetunióknak, ahonnan az előállított alumínium teljes mennyiségét visszaszállítják. a 10 éves együttműködés eredménye, hogy a korábbi évi 4 kilogrammról 10 kilogrammra emelkedett az egy főre eső hazai alumíniumfelhasználás.

a miniszter a továbbiakban az új gyár műszaki és gazdasági jellemzőit ismertette. elmondotta, hogy az eltelt 10 év alatt világszinten is versenyképes timföldipart hoztunk létre. ezt bizonyítják a most felavatott 2400 tonna évi kapacitású timföldgyár adatai is. a beruházás költsége 2.3 milliárd volt, az 1 tonna timföld kapacitás létrehozása ugyanannyiba került, mint a gazdaságilag fejlett országokban. ezt az igen kedvező értéket az új típusú nagy egység-kapacitású berendezések kifejlesztésével, a szabadba telepítés bátor alkalmazásával és nem utolsósorban a beruházás jó szervezésével, valamint a következetes takarékossgal értékük el. egy-egy timföldgyár korszerűsítését leinkább a fajlagos gőzfogyasztás jellemzi. ez a fontos mutató a hazai timföldgyártás történetében, s egy tonna timföldre vetítve itt csökkent először 3 tonna alá.

T esser

külön figyelmet érdemel, hogy a tőkés import aránya nem éri el a beruházási érték 6 százalékát sem. ez a tény határos cáfolata annak a tévhitnek, mely szerint a tőkés importhányad mértéke határozza meg a korszerűség színvonalát. ezt az üzemet ugyanis a hazai és a szocialista gépipar gépeivel, berendezéseivel szerelték fel.

/folyt ./köv ./
15.25-/p

-34-

NA 16²⁰

ez a gyár magába sűríti a hazai timföldgyártás 40 éves tapasztalatait. a fémipari kutató intézet és a másik két timföldgyár szakemberei is résztvettek a technológia kidolgozásában. a terveket az aluterv készítette a baráti országok, elsősorban a szovjetunió alumínium ipari tapasztalatainak széleskörű hasznosításával. a korszerűség érdekében vállalni kellett azt a kockázatot is, amivel az új, még ki nem próbált berendezések alkalmazása jár. ajkán ezek közé tartoznak a hazai gyártmányú tárcsás szűrők, a csehszlovák gyártmányú bauxit-törő, a szovjet utánszűrő, továbbá a legfontosabb termelő berendezésnek számitó autoklávusor és a kikeverőtelep. a sok új-szerű berendezés üzembehelyezése, illetve az ezzel járó gondok miatt a próbáztatás ideje elhúzódott. mégis azt kell mondanunk, hogy a kockázatvállalás indokolt volt.

a beruházók munkájával kapcsolatosan elmondotta a miniszter, hogy a legnagyobb terhet az ajkai timföldgyár és alumíniumkohó kollektívája viselte. a teljes automatika rendszert saját erőből szerelte fel. ebben résztvettek arégi timföldgyári munkások és műszaki dolgozók. elismerés illeti az aluterv-et, amely a terveket szállította, a kivitelező vállalatokat és a berendezéseket gyártó gyárakat, üzemeket is. az új gyár máris nemzetközi sikert aratott. az elmúlt hónapokban 25 ország szakemberei és üzletemberei kereték fel és elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. az üzem korszerű berendezései és technológiai megoldása alapján ezideig külföldön 4 timföldgyár tervezését és építését kezdték el magyar közreműködéssel. így váltópult meg a romániai tulceai és az indiai korbai timföldgyár. jelentős szerepe van ennek az üzemnek abban is, hogy az aluterv kapott megbízást a jugoszláviai obrováci timföldgyár tervezésére és a berendezések szállítására is. emellett bekapcsolódik Magyarország a jugoszláviai birácsi timföldgyár építésébe is.

befejezésül az alumíniumipar további fejlődését vázolván dr. szekér gyula elmondotta, hogy 1985-ig megkétszereződik hazánkban az egy főre eső alumínium felhasználás, s ennek megvalósításához a szocialista integráció további kiteljesedésére van szükség.

/folyt köv./
15.30/p

-35-

NA 16²⁰

bb.41. 1985-ig3.folyt /p

az Unnapi beszédet követően felszólalt fock Jenő, a minisztertanács elnöke, és kitüntetésekkel adta át a munka érdemrend aranyfokozatát kapta Czigler Károly, az Ajkai Fém-Érdőgyár és Alumíniumkohó Nagyüzemi Pártbizottságának titkára. Ezt követően dr. Székér Gyula nehézipari miniszter, dr. Radnóti István, a Veszprém megyei tanács elnöke és dr. Gombár József, a Kisz központi bizottságának titkára adta át kitüntetésekkel.
/mti/

bb.48. huszonkét százalékkal több tej és huszonnégy százalékkal több hizottmarha a hajduságból

vid/p kz -cz

1973. október 26.

a szarvasmarhatenyésztés és hizlalás fejlesztésének eddigi eredményeiről, a negyedik ötéves tervben megvalósítandó feladatokról, valamint a távlati célkitűzésekről tárgyaltak pénteken Berettyóújfaluban a Bihar termelőszövetkezetek területi szövetségének küldöttgyűlésén. A megjelent szövetkezeti vezetők és szakemberek megállapították: terveszerűen halad a szarvasmarhatenyésztés fejlesztési programjának a megvalósítása. Ezt igazolja, hogy 1973 első nyolc hónapjában huszonnégy százalékkal több hizott marhát és huszonkét százalékkal több tejet adtak el a hajdu-bihar megye mezőgazdasági nagyüzemei. Az új szakosított telepek üzembehelyezésével, a meglévők korszerűsítésével javult a tartás technológiája, kibontakozóban van a terveszerű tenyésztői munka, megkezdődött a programmal összefüggő beruházások előkészítése.

bár az adottságok és a lehetőségek lényegesen kedvezőtlenebbek a Biharban, mint a jól termő debreceni löszháti talajokon, az előrelépés ezen a részen is érezhető. A következő esztendőben több mint kétezer szarvasmarha részére építenek új férőhelyet, a gyengébb talaj adottságú helyeken elsősorban a hizlalást helyezik előtérbe. A Bihar termelőszövetkezetei 1972-ben százötvenezer hektóliter tejet értékesítettek és ez a negyedik ötéves terv végére százhatvanhat ezerre növekszik. A távlati programban 237 ezer hektóliter elérése a cél. Tavaly az eladott vágómarhák súlya 35.287 mázsa volt, és ez tízenhat ezer mázsával lesz több a negyedik ötéves terv végén. A szarvasmarhatartás nagy tartaléka ezen a területen a közel harmincezer hektárnyi legelő, amelynek fűhozamát intenzívebb gazdálkodással a kétszeresére lehet növelni. /m

/mti/
15.35/p

NA 16⁰⁰

-36-

vbb 45. országos munkavédelmi tanácskozás a közlekedési- és szállítási dolgozók szakszervezetében

t ni/tr szb ie -cz

1973. október 26.

pénteken a közlekedési- és szállítási dolgozók szakszervezetében országos munkavédelmi tanácskozást tartottak az ágazathoz tartozó trösztök, vállalatok, gazdasági és szakszervezeti vezetők. Rüdönyi Károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes tartott tájékoztatót a vállalatok munkavédelmi, üzemi és közúti baleseti helyzetéről. Megállapította, hogy az utóbbi években javult ugyan a munkavédelmi helyzet, előrehaladás történt az üzemi és közúti balesetek megelőzésében, de mivel a beruházások korlátozása miatt számos területen el kellett halasztani szociális létesítmények és rekonstrukciók kivitelezését, a munkahelyek korszerűsítése és a szociális helyzet javítása a vártnál lassabb ütemben halad. A volánvállalatoknál például még nincs mód az autóbuszok fedett helyen történő kötelező vizsgálatára, az autókernél igen sok a korszerűtlen munkahely.

a nehéz fizikai munka csökkentésére - amely a legbalesetveszélyesebb munkaterület - jelentős fejlesztéseket terveztek az utóbbi években a vállalatok. Ez a munka jól halad, a szóródó tömegáru fel- és lerakását a tervidőszak végére 95 százalékban géppel végzik majd. A darabárurakodás gépesítése azonban lassabb ütemű a szükségesnél, pedig az üzemi balesetek 37 százaléka rakodás közben történik. A balesetek többsége a munka szervezetlensége, az ellenőrzések elmulasztása, a technológiai előírások megszegése és fegyelmezetlensége miatt történik.

a Kisz területén a közut is munkahelynek számít. Itt a saját hibából származó balesetek aránya alacsony, de mivel emberi sorokról, családok tragédiájáról van szó, mégis magas az 1972-ben bekövetkezett 1556 személyi sérüléssel járó közúti balesetek megelőzésére sokoldalú tevékenységet fejt ki a szakszervezet is. Dicséretes az 1-es volánvállalat intézkedése: itt a vezetés miatt már több gépkocsivezetőt elbocsátottak. A közúti balesetek további csökkentését segítené, ha a vizsgálatokat nemcsak forgalmi szempontból, de a munkavédelmi szabályzatban előírtak szerint is megvizsgálják. /mti/

-.-

NA 16⁰⁰

-37-

bb 46. tizezer négyzetméteres új szövőcsarnok ujszegeden

vid-kz szb -cz

1973. október 26.

befejeződött a kenderfonó és szövőipari vállalat ujszegedi szövőgyárának nagyszabású fejlesztése: több mint százmillió forintos költséggel tizezer négyzetméter alapterületű új szövőcsarnokot építettek. az új csarnokban már szerelik a szövőgépeket. a mintegy 400, elsősorban csehszlovák és belga gyártmányú automata szövőgép egy része teljesen új, a többi, hasonlóan korszerű berendezést az elmúlt években szereztek be. ezeket most a megszűnő régi szövőcsarnokból telepítették át. a nagyszabású „költözködést”, jórészt ünnepi, illetve éjszakai műszakokban oldották, illetve oldják meg. így nem csökkent a gyár termelése. az új szövődét a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának tiszteletére rendezett ünnepségen, november 5-én, avatják fel. /mti/

bb 47. van elég káposzta, kevés a karfiol - hónapos retek a zöldségpiac őszi választékában

i ol/gg szb ie -cz

1973. október 26.

milyen az áruellátás az október végi zöldségpiacon? - az mti munkatársának kérdésére a zöldség- és gyümölcskereskedelmi egyesülés igazgatóságán elmondották, hogy vöröshagymából igény szerint, elegendő van a boltokban és az elárusítóhelyeken, fejes-, kel- és vöröskáposztából kinálati jellegű a piac. ezzel szemben, a kifejezetten rossz termés miatt - az idén kevés a karfiol, s a továbbiakban sem várható számottevő javulás. az elmúlt év hasonló időszakához képest - amikor répából, gyökérből nagyon jó termés volt - most kevés a hazai termesztésű levelező zöldség. nem kis részben az aszály, és a felszedés nehézségei következtében gyökérből például október elején kifejezetten áruhiány volt, amin Lengyelországból származó importtal segítettek. így teremtettk meg a szükséges árufedezetet a napi ellátás mellett a téli tároláshoz is.

a zöldért és a mék-hálózatban országosan napi 80-90 vagonnyi burgonyát hoznak forgalomba; többet, mint a múlt év hasonló időszakában. ezen a mennyiségen belül azonban a tavalyinál alacsonyabb a gül- és a rózsa-fajták aránya, emelkedett viszont a sárgahúsú hazai és importfajták választéka.

/folyt.köv./

15.55/szb

-38-

14 1640

bb 47. /van elég... . folyt./-szb

kedvezően alakultak az almaáruk: a felhozatal bőségesnek mondható és az alma minősége most jobb, mint tavaly volt. a magyar csemege-szőlők idénye gyakorlatilag véget ért, s most már a hazaiak közül kizárólag othello és kövidinka fajtájú étkezési borszőlőket árúsítanak a boltokban. a sulyosfürtű, nagyszemű import-szőlők albániából és bulgáriából érkeznek.

őszi érdekesség, hogy a zöldért üzlethálózatban naponta 30-40 ezer fej salátát adnak el budapesten. több boltban és a piacokon ismét kapható a piros hónaposretek; a zöldért 2 forintért adja csomóját. hajdu megyében már megkezték a torma és a zeller felszedését, rövidesen e cikkekkkel is bővíülhet a választék.

október végén már csak a fagyok elől felszedett, s a raktári készletből származó, kisebb tételben érkező zöldpaprikát árúsítják a zöldért-nél, péntektől kezdve kilogrammonként 12 forintért. az őszi jelzi az is, hogy szépen pirosuló cseresznyepaprika füzérek díszlenek a boltok kirakatában. /mti/

bb 49. az automatizált kórházi laboratóriumtól az automatizált olajfinomítóig - kromatográfiai vándorgyűlés esztergomban

vid-kz szb -cz

1973. október 26.

a svédországi kórházakban automatizálták a laboratóriumi vizsgálatokat. a gyors diagnózissal hamarabb tudják a gyógyítást megkezdeni. ez, és számos más olyan automatizáció, amelyet olajfinomítóknál műanyaggyárakban és másutt alkalmaznak, a kromatográfia térhódításának köszönhető. ez az elválasztástechnikai módszer valósággal forradalmasította a szerveskémiai vizsgálatokat. az anyagok mennyiségi és minőségi összetételével foglalkozó analitikának szinte nincs olyan területe, ahol ne alkalmaznák ennek a fiatal tudományágának az eredményeit. az újabb és újabb kromatográfiai eljárásokkal újabb és újabb anyagokat tudnak az eddigieknél sokkal gyorsabban, pontosabban és megbízhatóbban vizsgálni. a legújabb, ugynevezett nagynyomású folyadék-kromatográfiával például a többségében nem illékony gyógyszerek összetételét is meg tudják állapítani.

hogyan hasznosítják magyarországon a kromatográfiát, milyen eredmények, milyen lehetőségek vannak? - ezt vitatták meg esztergomban a III. kromatográfiai vándorgyűlésen több mint 50 előadás alapján

/folyt.köv./

16.08/szb

-39-

14 1640

bb 49. /az automatizált... 1. folyt./-szb

a pénteken zárult négynapos tanácskozás a mintegy 200 részvevő nagyszerű tapasztalatcseréje volt. a magyar kutatók, akik nemzetközileg elismert eredményeket mondhatnak magukénak, a gyakorlati szakemberekkel közösen vitatták meg a tennivalókat. a kromatográfia ugyanis nemcsak a laboratóriumokban, a minőségellenőrzés intézetekben, hanem a gyártástechnológiába is egyre nagyobb szerephez jut.

világszerte mintegy félmillió kromatográfias készülék működik már. magyarországon is megtalálhatók ezek a berendezések minden olyan laboratóriumban, ahol analitikai vizsgálatokat végeznek. a vándorgyűlés résztvevői megismerkedtek a legújabb típusokkal. a világ legnevesebb cégei a technika házában rendezett kiállításon bemutatották új termékeiket. /mti/

bb 50. kiállítás a baromfitartás fejlődéséről

1 kg/pá szb ie -cz

1973. október 26.

hatvan kitömött baromfi, gyöngytyuk, kacska és más szárnyas szerepel egyebek között a magyar mezőgazdasági muzeumban a szombaton nyíló kiállításon. a magyar baromfigazdaság című kiállítás képekkel, szobrokkal mutatja be az ágazat fejlődését, a tanyák körül kapirgáló tyukok hagyományos tartásától a korszerű tojásgyárakig.

mint a pénteki sajtótájékoztatón elmondották, a négy hónapig nyitvatartó kiállítás külön témakört szentel a korszerű, nagy hozamra kitenyészett fajtáknak a különféle hibrideknek. ilyen például az évente 200-nál több tojást adó tetra sl típusú baromfi is. a kiállítás egyik érdekessége a 2 kiló 5 dekagramm súlyú formalinban tartott libamáj, amely a legnagyobb számontartott példány. /mti/

16.13/szb

-40-

M 16¹⁵

bb.51. befejeződött a tanácsi hatáskörök felülvizsgálata -
ülést tartott a tanácsi koordinációs bizottság

t pr/tr/p zs -cz

1973. október 26.

fehér péter az mti tudósítója jelenti :

dr. papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsi hivatal elnökének vezetésével pénteken a parlamentben ülést tartott a tanácsi koordinációs bizottság. az értekezleten - amelyen résztvett és felszólalt k. papp józsef, az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára is - megvitatták a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának munkájáról szóló jelentést. az írásban közreadott elemzéshez szabópal antal, a megyei tanács elnöke fűzött szóbeli kiegészítést.

a 260.000 lakosu ország rész az elmúlt esztendőben sokat fejlődött, különösen szembeötlőek iparfejlesztési eredményei. ma már nincsenek égetően sürgős foglalkoztatási gondjaik, s a negyedik ötéves terv esztendeiben az iparfejlesztési alappal támogatott beruházások újabb 3.500 embernek teremtenek munkalehetőséget. a tanács úgy döntött, hogy a 120 millió forintos iparfejlesztési alapot területileg koncentráltan, szekszárdon és dombóváron, költi el, s ebből a tetemes summából 15 ipari beruházást részesít támogatásban. negyedik ötéves tervükben 7.580 lakás felépítését határozták el, s ma már bizonyosnak látszik, hogy ennél több, 8.500-8.800 új lakást hoznak tető alá. igaz, a számítottnál kevesebb tanácsi, állami lakás épül, viszont lényegesen több családházat és társasházat hoznak tető alá a tervezettnél. a kommunális ellátással is javult az elmúlt két esztendő alatt a megyében a víztermelő kapacitás napi 9.735 köbméterrel nőtt, a vízvezetékálózat kis híján 150 kilométerrel, a csatornaálózat pedig 18 kilométerrel gyarapodott.

az előterjesztést követő vitában a hozzászólók sokoldaluan elemezték a megyei tanácsszervek tevékenységét, s úgy foglaltak állást, hogy megfelelően érvényesül a megyei tanács iránító, ellenőrző szerepe. az eredmények elismerése mellett a bizottság egyebek között arra hívta fel a megyei tanácsi vezetőinek figyelmét, hogy fordítsanak még nagyobb gondot a testületi ülések előkészítésére, alakítsanak ki szélesebbkörű gazdasági együttműködést a nem tanácsi szervekkel, tegyenek intézkedéseket a lakótelepek előkészítésére, a gyermekintézmények, főként az óvodák helyeinek gyorsabb ütemű szaporítására.

/folyt köv ./
16.10/p

-41-

M 17¹⁵

bb.51. befejeződött1.folyt /p

a tanácskozás másik témájaként dr.varga józsef, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese számolt be az államigazgatás továbbfejlesztéséről szóló kormányhatározat tanácsi vonatkozású előírásainak végrehajtásáról.

elmondotta egyebek között, hogy lényegében befejeződött a tanácsi hatáskörök felülvizsgálata, több ezer hatáskört, illetve egyéb jogi szabályozást változtattak meg. az intézkedések kedvező hatása már lemérhető: a döntések ott születnek meg, ahol a körülményeket is ismerik. demokratikusabb lett, a népképviselői ellenőrzés alá került az ügyintézés, a döntések gyorsabban születnek, szorosabbá vált a hatóság és a lakosság kapcsolata, az állampolgárok könnyebben igazodnak el a paragrafusok között. külön vizsgálat tárgya volt, hogy mikor láthatnak el közhatalmi tevékenységet is vállalatok, intézmények, mikor rendelkeznek hatósági jogokkal. az ilyen jogkörű vállalatok, intézmények munkája jelentős mértékben formálja a közvéleményt, alakítja az államigazgatási feladatok ellátásáról kialakult képet. amíg az államigazgatási szervek az utóbbi években az ügyfelekkel való udvarias és kulturált érintkezési formák kialakítására törekedtek, addig egyes vállalatok - gyakran még akkor is, ha semmilyen hatósági jogkörük nincs - monopolhelyzetük tudatában valamiféle alá-fölé rendeltséget akarnak kialakítani. „engedélyeznek”, például olyankor is, ha csupán egyszerű hozzájárulás megadásáról van szó. az államigazgatási szervek döntései ellen az ügyfélnek több, jól ismert jogorvoslati lehetősége is van, ugyanakkor a hatósági feladatokat is ellátó vállalatok eljárása általában nincs megfelelően szabályozva, s az állampolgár gyakran azt sem tudja, hogy a ránézve sérelmes vállalati határozat ellen fellebbezhet-e valahová. igen fontos teendő a valóban közhatalmi, hatósági jogoknak a látszat jogkörtől való egyértelmű elhatárolása, s olyan jogi biztosítékok megteremtése, amelyek megfelelő garanciát nyújtanak a vállalatok eljárásában az állampolgárok érdekeinek érvényesüléséhez. a minisztertanács határozata alapján az illetékes minisztériumok megvizsgálták a felügyeletük alá tartozó vállalatok, intézmények hatósági jogkörét, s általában ragaszkodnak a jelenlegi helyzet fenntartásához. ez magyarázza, hogy hatáskör-módosításra eddig csupán a pénzügyi és a közlekedési igazgatás területén került sor; megszűnt az országos takarékpénztár, az állami biztosító, és a malév hatósági jellegű jogköre.

/folyt köv ./
16.15/p

-42-

NA 1710

o

bb.51. befejeződött2.folyt/p

a minisztertanács tanácsi hivatala felmérte: egyes közmű-és közszolgáltató vállalatok milyen hatósági jogkörrel rendelkeznek, hogyan gyakorolják azt, milyen jogorvoslati lehetőségek vannak, hogyan alakul a vállalatok és az ügyfelek kapcsolata. megállapították, hogy a közmű-és közszolgáltató vállalatok tevékenységében a polgári jogi és az államigazgatási jogi szabályok egyaránt fellelhetők, sőt néhol nehezen elválasztható módon keverednek egymással. hatósági jellegű tevékenység például a vízvezetéki közcsőhálózatba való bekötési igények elbírálása, a villany-és gázbevezetési igények eldöntése, a fogyasztói vezetékek és berendezések ellenőrzése, a kéményekre és a tüzelőberendezésekre vonatkozó tűzrendészeti, építésügyi szabályok megberendezésének ellenőrzése, stb. nem tekinthető viszont hatósági jellegű jogositványnak, amikor például a víz-és csatornami vállalat szakvéleményt ad az építésügyi hatóságnak, a villamosmű üzemeltetője hozzájárul a vezeték és az ut kereszteződésére vonatkozó kivitelezési tervhez, vagy állást foglal a villamosmű és a vasut kereszteződésével kapcsolatban. a közmű vállalatnak a fogyasztók szempontjából legfontosabb hatósági jellegű joga az elosztási funkció gyakorlása, az igények kielégítése, vagy korlátozása, ehhez képeest más hatósági jogositványai kevésbé jelentősek, járulékos jellegűek. szükségesnek látszik - foglalt állást a koordinációs bizottság -, hogy az illetékes minisztériumok és országos hatáskörű szervek vizsgálják felül a közmű vállalatok és a fogyasztók kapcsolatára vonatkozó jelenlegi jogszabályokat, vállalati ügyrendeket, fordítsanak különös figyelmet a vállalatok és az állampolgárok kapcsolatának elemzésére, követeljék meg az ügyfelekkel való tájékoztatását. a vállalatok és felügyeleti szerveik törekedjenek az ügyintézés színvonalának emelésére, vizsgálják felül például a különböző nyomtatványok szövegét, tördödjének az udvarias és közérthető megfigalmazással, készítsenek tartalmas ügyfél-tájékoztatókat. külön vizsgálatot igényel, hogy a közszolgáltató vállalatok esetében mennyiben indokolt a közhatalmi jogositványok további fenn-tartása, s e jogokat, vagy azok egy részét mikor tudják átvenni a tanácsi szakigazgatási szervek.

a bizottság végezetül állásfoglalást alakított ki az állampolgárokat leginkább érintő ügyekben az eljárási szabályok, és az ügymenet egyszerűsítésére. a koordinációs bizottság ülése dr.papp lajos zárszavával ért véget. /mti/

16.25/p

-43-

NA 1710

bb 52. pullai árpád,

mm szb zs -cz

1973. október 26.

az mszmp központi bizottságának titkára pénteken találkozott george meyers-szel, az egyesült államok kommunista pártja politikai bizottsága tagjával, aki az mszmp kb meghívására magyarországon tartózkodik. /mti/

--

bb 53. életmentőt tüntettek ki tatabányán

vid-kz szb -cz

1973. október 26.

gyimesi jános, az ácsi cukorgyár 20 éves segédmunkása ez év júliusában a komáromi dunaparton az állomásra ment, amikor esobbanásra lett figyelmes. a víz felé fordulva látta, hogy valaki fuldoklik. gondolkodás nélkül, ruhástól a vízbe ugrott és kimentette a már eszméletlen nőt, akit a gyors segítséggel sikerült megmenteni. kiss istván, a komárom megyei tanács elnöke életmentő emlékérmét adott át pénteken tatabányán gyimesi jánosnak. /mti/

--

bb 55. nemes dezső látogatása békéscsabán

vid-kz szb -cz

1973. október 26.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja pénteken egynapos látogatásra békés megyébe érkezett. délelőtt az mszmp békés megyei bizottságának székházában frank ferenc, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta a megye gazdasági, politikai és kulturális életéről. a tájékoztatón ott voltak dr. szabó sándor, enyedi g. sándor és csatári béla, a megyei pártbizottság titkárai, továbbá klaukó mátyás a megyei tanács elnöke. délután frank ferenc és klaukó mátyás társaságában nemes dezső ellátogatott a békéscsabai kötöttárugyárba. ott szajbély mihály igazgató és biró béla a pártbizottság titkára fogadta őket. az üzemi látogatás után nemes dezső elbeszélgetett a gyár szocialista brigádvezetőjével. /mti/

--

16.43/szb

-44-

M 17²²

bb.65. fock jenő fogadta peter walkert

t sl/mm/p e1 la

1973. október 26.

fock jenő, a minisztertanács elnöke pénteken délután hivatalában fogadta peter walker angol kereskedelem-és iparügyi csucsminisztert.

az eszmecserén részt vett dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, az omfb elnöke, valamint john wilson, angolia budapesti nagykövete is .

az angol miniszter a nap folyamán dr. biró józsef külkereskedelmi miniszterrel is találkozott .megbeszélésükön jelen volt dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és john wilson nagykövet. /mti/

--

bb.56. szombaton nyílik a játék-kiállítás

t ni/mm/p ie la

1973. október 26.

a triál ez évi játék-kiállítása 27-én, szombaton nyílik és december 24-ig tart nyitva - jelentették be a vállalat pénteki sajtótájékoztatóján.

a triál tanács körüti bemutatótermében nyíló kiállítást a ,,ma tevékeny játék, holnap alkotó munka,, jelszóval jellemzik a rendezők. pedagógusok, pszichológusok és kereskedelmi szakemberek segítségével a gyermekkorcsoportoknak megfelelően állították össze a kiállítás anyagát. az első teremben mutatják be a különféle készségfejlesztő, építő-és foglalkoztató játékokat; a középső szint a kislányok birodalma sok babával, plüssfigurával és foglalkoztató leányka-játékokkal. az alsószint egyik termében fém-és műanyagjátékokat állítottak ki, amelyeket az érdeklődéstől függően rendel a triál.

a szakemberek kíváncsiak a gyermekek véleményére, ezért rajz-pályázatot hirdetnek ,,legkedvesebb játékom,, címmel, a kislányok ,,az én játékbabám,, leírásával is pályázhatnak. ,,ötlet és ügyesség,, címmel országos modell-építőversenyt is meghirdettek.

a kiállítás naponta 11 órától 19 óráig, szombaton 17 óráig tart nyitva, vasárnap és hétfőn szünnap. /mti/

16.50/p

--45--

M 17²²

bb.54. Őnjáró tengeri uszódaru bemutatója

t ni /tm/p le cz

1973. október 26.

pénteken a magyar hajó és darugyár óbudai gyáregységében bemutatták a szakembereknek és a külkereskedelem képviselőinek a hajógyár legújabb, 16 tonnás űnjáró tengeri uszódaruját. a bemutatón jelen volt tordai jend külkereskedelmi miniszterhelyettes, d.j. levcsenko, a szovjetunió budapesti kereskedelmi kirendeltségének vezetője is.

a 16 tonnás űnjáró tengeri uszódaru egy fejlesztés alatt álló tengeri uszódaru-sorozat első tagja. az eddigiekénél nagyobb manőverező képességét a clausen-kreutzprop nyugatnémet vizsugárhajtású motor biztosítja. a daru energia-központja a diesel-generátor, amely a rakodásoknál a darut, helyzetváltoztatásánál az irányító berendezést látja el energiával. a vízszívó propeller az új darunál süllyesztett, így szinte kizárt a sérülés lehetősége.

a 16 tonnás tengeri uszódaru szovjet megrendelésre készült, s átvétele az elmúlt hetekben történt meg. a szovjet szakemberek, de az első próbák után egyöntetűen elismerték kiváló tulajdonságait. a „bizonyítványba”, plusz osztályzat is került: az űnjáró uszódaru uszó jégtáblák között is dolgozhat.

a magyar hajó és darugyár profilváltoztatásának egyik első terméke ez az uszódaru, amely megkapta az angol Lloyd's regiszteri hivatal bizonyítványát is. 1975-ig a szovjetunió-nak 15-öt szállítanak belőle, és érdeklődés van iránt a közeli olajtermelő országokból is.

egyébként a darucsalád következő tagja, a 25 tonnás is készül már a hajógyárba.
/mti/

17.00/p

NA 17⁰⁰

--

-46-

bb. 60. dél-dunántúli amatőr felmszemle dombóvárott

vid/fé/kz la

1973. október 26.

a dombóvári városi művelődési központban pénteken megkezdődött a kilencedik dél-dunántúli amatőrfilmes találkozó és a harmadik országos néprajzi felmszemle. a megnyitón vidóczy lászló, a városi tanács elnöke mondott beszédet. a 3 napig tartó szemlén mintegy 50 amatőrfilmet vetítenek le. az eredményki hirdetést vasárnap tartják. utána a közönségnek is bemutatják a dujnyertes filmeket./mti/

--

bb. 61. Ülést tartott a fao magyar nemzeti bizottsága

pá/fé se la

1973. október 26.

pénteken a mém-ben kazereczki kálmán miniszterhelyettes elnökletével ülést tartott a fao magyar nemzeti bizottsága. megtárgyalta a fao konferenciája 17. ülészakán résztvevő magyar delegáció tárgyalási irányelveit, és állást foglalt a felkészülés kérdéseiben.

a fao konferenciája ez év november 10-29. között tartja ülészakáját a szervezet székhelyén, rómban. az ülészakán megtárgyalják a világ mezőgazdasági helyzetét és a jövő évi kilátásokat, a mezőgazdasági kereskedelem időszerű problémáit, továbbá a mezőgazdasági termelés és kereskedelem világméretű összehangolására irányuló tanulmányt. az ülészak napirendjén szerepel a szervezet következő két évi munkaprogramjának és költségvetésének megtárgyalása is./mti/

--

bb. 59. ankét a tisztességtelen haszonról

gk/fé/le la

1973. október 26.

a tisztességtelen haszon megállapításával kapcsolatban felmerült problémák megvitatására és tisztázására a magyar kereskedelmi kamara pénteken ankétot rendezett tagvállalatainak vezetői részére. dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag-és árhivatal elnöke tartott előadást a tisztességtelen haszonról hozott kormányhatározat helyes értelmezéséről, majd dr. szilbereky jend igazságügyminiszterhelyettes a téma jogi vonatkozásait világította meg. az előadók egyben válaszoltak a vállalatoktól előzetesen beérkezett több mint száz kérdésre is./mti/

--

17.04./fé

- 47 -

NA 17⁰⁰

bb 57. szocialista üzemátvétel az ikarusban

vid-kz szb la

1973. október 26.

az ikarus székesfehérvári gyárában pénteken gyűlést tartottak az 1-es gyáregység dolgozói: az átrendezett és újjászervezett alkatrészgyártó üzemeket vették át. az erről szóló szocialista szerződést dvorszky ferenc, az 1-es gyáregység vezetője, valamint a párt és tömegszervezetek vezetői és szocialista brigádok képviselői írták alá. a több mint husz éves, elavult csarnokok belső felújítását, a gépek és gépi berendezések átrendezését öt hónap alatt, társadalmi munkában végezték el a fehérvári üzem dolgozói. ennek során a munkafolyamatok menete szerint alakították ki a forgácsoló gépek, a galvanizáló, az asztalos, a kárpitós, és a festőműhely berendezéseinek sorrendjét. megoldották az anyagátrolást is, s az új üzem- és munkaszervezési eljárásokkal a korábbi kétszeresére emelték az alkatrészgyártás kapacitását. /mti/

bb 58. sajtókonzultáció a mezőgazdasági hitelekéről

t sl/tm szbie la

1973. október 26.

dr. páles gyula, a magyar nemzeti bank elnökhelyettese pénteken újságíróknak konzultációt tartott a mezőgazdaságnak nyújtott hitelekéről.

elmondotta, hogy a mezőgazdaság beruházásainak alakulása összhangban van a termelés ütemével. mint ismeretes, a mezőgazdasági termelés fejlődése az idén gyorsabb a tavalyinál, s a tervezett beruházásokat is mintegy 300-400 millió forinttal túlteljesítik. az év végéig várhatóan 13 milliárd forintot költenek saját erőből, illetve hitelből az állami gazdaságok és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek fejlesztésükre. a beruházások struktúrája annyiban változott, hogy építkezésekre kevesebbet, gépek vásárlására pedig jóval többet költenek, mint amennyit terveztek. a magyar nemzeti bank az említett beruházásokhoz a tervezett 2.4 milliárd helyett mintegy 3.1 milliárd forint hitellel járul hozzá, gépek vásárlásához például kétszer annyi hitelt nyújt, mint tavaly. különösen a szocialista országokból vásárolnak most több gépet a mezőgazdasági üzemek mint a korábbi években.

a 3.5 milliárd forint körüli hitelen belül körülbelül 870 milliót folyósítanak építkezésekre, ennek az összegnek körülbelül egynegyedét a szarvasmarhatartással kapcsolatos épületek, 38 százalékát takarmánykeverők és szárítók, 20 százalékát a sertéstenyésztést szolgáló épületek létesítésére. a többi kertészeti telepek, baromfitelepek és élelmiszer-feldolgozó üzemek építkezéseire veszik igénybe a gazdaságok. /folyt.köv./

-48-

NA 17⁵⁰

bb 58. /sajtókonzultáció a... 1. folyt./-szb

az állam jelentős deviza-hittel támogatja olyan korszerű gépek vásárlását, amelyek segítségével rövid időn belül lényegesen növelik a tőkés országokba irányuló exportot, így a hitelösszeg általában 2-3 év alatt vissza is térül. különösen a zárt rendszerű kukoricatermesztés kiterjesztésére használják fel hatékonyan a devizahiteleket, ujabban pedig már a rizs, a napraforgó, a burgonya zárt rendszerű termelését is több gazdaság bevezette.

a jövő évi hitelpolitikával kapcsolatos kérdések még csak ezután kerülnek a kormány elé, az azonban máris bizonyos, hogy több ágazatban, köztük az élelmiszergazdaságban jövőre tovább kell fokozni a gazdasági, s ezen belül a beruházási tevékenységet. a gazdálkodás idei eredményei a mezőgazdaságban jó alapot nyújtanak a továbbfejlődéshez, hiszen várhatóan a tavalyinál nagyobb mértékben növekszik a fejlesztési alap, s biztonsági tartalék-alapjuk is nagyobb lesz, mint korábban. a mezőgazdasági termelő-

szövetkezetek bruttó-jövedelme ugyanis az idén várhatóan másfél milliárd forinttal növekszik. természetesen jól megalapozott döntésekre van szükség a további fejlődéshez. az esetek nagy részében a nagyszabású új beruházások létrehozása helyett célszerűbbnek ígérkeznek a kisebb költséggel járó rekonstrukciós beruházások, a meglévő létesítmények korszerűsítése, bővítése. a bank már most is elsősorban az ilyen törekvéseket támogatja hitelekkel. /mti/

bb 62. közlemény az nszk-beli antifasiszta szövetség küldöttségének magyarországi látogatásáról

t vt/gg szb zs la

1973. október 26.

a magyar partizán szövetség meghívására 5 napot töltött hazánkban a német szövetségi köztársaság antifasiszta szövetségének /vvn/ küldöttsége, willi höhn titkár vezetésével. a vendégek tárgyalásokat folytattak a partizán szövetség vezetőivel a két szervezetet kölcsönösen érintő időszerű kérdésekről, és az együttműködés továbbfejlesztéséről.

mindkét szervezet szükségesnek tartja a határozott harcot a fasiszmus bármilyen megnyilvánulása ellen. a chilei véres események arra figyelmeztetnek, hogy a fasiszmus veszélyét még nem sikerült világszerte felszámolni. a két szövetség chile népi erőt teljes támogatásáról biztosítja, egyben megerősíti szolidaritását portugália, spanyolország, görögország antifasisztáival és demokratáival. /folyt.köv./

-49-

NA 17⁵⁰

bb 62. közlemény az... 1. folyt./-szb

a magyar partizán szövetség országos bizottságának és az nszk antifasiszta szövetsége elnökségének képviselői hangsúlyozták a kapcsolatok normalizálásának szükségességét a csehszlovák szocialista köztársaság és az nszk, a magyar népköztársaság és az nszk között a moszkvai és varsói szerződések, az nszk és az ndk közötti alapszerződés és a nyugat-berlinről szóló négyhatalmi egyezmény szellemében.

a tárgyalások befejeztével a két szervezet képviselői a további sikeres együttműködés elősegítésére megállapodást kötöttek.

a vvn küldöttsége visszautazott a német szövetségi köztársaságba. /mti/

--

bb 63. japán fotókiállítás

t nn/pá szb zsl a

1973. október 26.

pénteken a kki dorottya utcai kiállítótermében japán természeti szépsége és hagyományai címmel színes fotókiállítás nyílt. a tárlat megnyitóját gink károly balázs béla-díjas fotóművész tartotta. a megnyitón jelen volt eiji tokura, japán budapesti nagykövete is.

a kiállításon a távoli ország 21 kiváló fotóművészeinek 50 színes fotóját láthatja az érdeklődő közönség a japán fotóművész szövetség válogatásában. /mti/

--

bb 64. reneszánsz művészeti kiállítás a szépművészeti múzeumban

t nn/fk szb zsl a

1973. október 26.

pénteken a szépművészeti múzeumban megnyílt a „reneszánsz művészet Európában /1460-1560/” című kiállítás. megnyitó beszédet kardos tiber akadémikus, egyetemi tanár mondott.

/folyt.köv./

№ 1750

-50-

bb 64. /reneszánsz... 1. folyt./-szb

a tárlat - amely több hónapon át várja az érdeklődőket - sokoldalúan bemutatja a xv.-xvi. század művészetének sajátosságait. a korszak kiemelkedő alkotásaiból válogatott anyag szerves folytatása a „középkor alkonya”, címmel rendezett előző kiállításnak.

a szépművészeti múzeum gyűjteményének darabjai mellett más múzeumok és magángyűjtők ritkán hozzáférhető műtárgyai is ott sorakoznak a bemutatón. válogatásánál a rendezők arra törekedtek, hogy a magyarországon rendelkezésre álló művekből lehetőleg olyanok kerüljenek a nyilvánosság elé, amelyek csak ritkán vagy egyáltalán nem tekinthetők meg. /mti/

--

bb 66. dr. lászló andor hazaérkezett moszkvából

mm szb ie la

1973. október 26.

a nemzetközi gazdasági együttműködési bank és a nemzetközi beruházási bank tanácsüléséről pénteken moszkvából hazaérkezett a magyar küldöttség, melyet dr. lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke vezetett. /mti/

--

bb 67. dr. timár mátyás látogatása a ganz-mávag-ban

fné szb ie la

1973. október 26.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken a ganz-mávag-ba látogatott. a kormány elnökhelyettesét cseregő jános, a vállalat vezérigazgatója és az üzem más vezetői tájékoztatták a vállalat tervének teljesítéséről. megbeszélést folytattak a vállalati termékszerkezet átalakításának jelenlegi helyzetéről és a vállalat távolabbi feladatairól. /mti/

--

17.40/szb

-51-

№ 1750

bb.69. megnyilt a magyarországi románok demokratikus szövetségének iv. kongresszusa

vid-kz /mn6 /p La

1973. október 26.

pénteken a békés megyei gyulán megnyilt a magyarországi románok demokratikus szövetségének iv. kongresszusa. a megnyitón -a 95 küldött mellett - sok meghívott vendég is résztvett. köztük volt, s a kongresszus diszelnökségében foglalt helyet garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. wild frigyos, a magyarországi németek demokratikus szövetségének főtitkára, nagy jános, a békés megyei tanács elnökhelyettese és nyári sándor, a hazafias népfront békés megyei bizottságának titkára.

a kongresszust márk lászló, a magyarországi románok demokratikus szövetségének elnöke nyitotta meg, majd banadics márton, a hazafias népfront gyulai városi bizottságának titkára köszöntötte a résztvevőket. ezután szilágyi péter, a szövetség főtitkára tartott beszámolót a két kongresszus között végzett munkáról. mint többek között hangsúlyozta, a hazai román-ság az élet minden területén a létszámának arányosan kiveszi a részét a szocialista építő munkából. a magyarországon élő románok szívük és értelmük szerint egyaránt magyar állampolgárnak vallják magukat, otthon érzik magukat a magyar népköztársaságban, ahol minden állampolgár egyenlő jogokat élvez. tudatában vannak annak is, hogy az egyenlő jogok egyenlő kötelességekkel járnak, s ennek megfelelő erőfeszítéseket tesznek a közös gondok megoldásáért, a közös célok eléréséért.

a beszámoló a továbbiakban azzal az egyre szélesebbkörű munkával foglalkozott, amelynek az ősi kultúra ápolása, a nemzetiségi szokások felelevenítése, a haladó hagyományok és az anyanyelv ápolása a célja. bekapcsolódott e tevékenységbe a magyar pedagógus társaság, a magyar tankönyvkiadó vállalat, a hazafias népfront és sok másországos és helyi szerv. a szövetség, s annak különböző munkabizottságai is sokat tettek azért, hogy minél több ősi román népszokás, népdal felszínre kerüljön. ilyen célokat szolgálnak az egyre sikeresebb nemzetiségi fesztiválok, a román tannyelvű iskolák, „ki mit tud?“, vetélkedők, a román anyanyelvi klubok, a népek barátsága jegyében rendezett nemzetiségi estek. a sokrétű hagyományápoló, illetve kulturális munka dokumentumait a román tájházak és a román nemzetiségi emlékszobák őrzik.

/folyt köv ./
17.40/p

-52-

NA 1805

umbb.69. megnyilt a1.folyt /p

az eredményeket részletezve a beszámoló rámutatott, hogy a két kongresszus között összesen 128 önálló román nemzetiségi estet tartottak békés, csongrád és hajdu-bihar megyében. ezeken csaknem huszezren vettek részt.

a főtitkár által előterjesztett beszámolót élénk vita követte.

a tanácskozás befejeztével rendezett művészeti esten fellépett egy aradról ez alkalomra gyulára érkezett 35 tagu román népi együttes és több hazai nemzetiségi együttes.

a magyarországi románok demokratikus szövetségének iv. kongresszusa szombaton a szövetség tisztségviselőinek és munkabizottságainak megválasztásával fejeződik be ./mt1/

..-

bb.70. nagy miklós a testnevelés fontosságáról - tanácskozás a művelődésügyi minisztériumban

gg/p zs la

1973. október 26.

nagy miklós művelődésügyi miniszter elnökletével pénteken értekezletet tartottak a művelődésügyi minisztériumban a megyei és a megyei városi tanácsok művelődésügyi osztályvezetőinek, iskolai csoportvezetőinek, valamint a megyei testnevelési és sporthivatalok elnökeinek részvételével. az értekezleten megjelent hanga mária, az mszmp kb osztályvezetőhelyettese, részt vett és tájékoztatót tartott dr. csanádi árpád, az országos testnevelési és sporthivatal elnökhelyettese.

nagy miklós bevezetőjében megköszönte a tanácsai szervek eddig nyújtott segítségét a különböző oktatáspolitikai intézkedések előkészítésében és végrehajtásában, s arra hívta fel a figyelmet, hogy a párt oktatáspolitikai határozata nyomán az elöttünk álló tanévben türelmesen kell elemezni az új intézkedések valóra váltásának tapasztalatait. nagy figyelmet kell fordítani arra, hogyan fogadják az intézkedéseket a pedagógusok és a szülők, s ha a változtatás igénye megalapozott, megfelelő időben szorgalmazzuk a módosításokat.

a miniszter a továbbiakban arról szólt, hogy a felső párt-és állami szervek kezdeményezésére a közelmúltban olyan intézkedések láttak napvilágot, amelyek egész ifjúságunk testnevelésének és sportolásának tovább fejlesztését célozzák.

/folyt köv ./
17.45/p

-53-

NA 1870

bb 72. /a tizezedik... 1. folyt./-szb

az ünnepségen megjelent dr. biró ferenc, a pest megyei pártbizottság titkára, romvári ferenc, a kohó- és gépipari minisztérium főosztályvezető helyettese, tóth páll lászló a mozgó vezérigazgatója, riss jeno, a kgm koordinációs irodájának vezetője. az ünnepségen nyolc dolgozónak adták át a gépipar kiváló dolgozója jelvényt.

a csepel autógyár 1971-ben kezdte meg az autóbusz padlóvázak gyártását. az első évben csupán 1350-et, tavaly már 3405-öt, az idén pedig több mint 6500-at gyártanak. a tervek szerint a jövő évben 9000-et készítenek az ikarus számára. az ünnepségen dobrotka oszkár, a csepel autógyár vezérigazgatóhelyettese elmondotta, hogy a vállalat, a padlóváz gyártása mellett fokozatosan alakítja át termelés-szerkezetét. a tervidőszak végéig megszüntetik néhány termékük, köztük egyes tehergépkocsi típusok gyártását és korszerű gazdaságos termelés-szerkezet kialakításával biztosítják a gyár jövőjét. a padlóváz gyártás fokozása érdekében még az idén elkészül egy 22.000 négyzetméter alapterületű szerelőcsarnok, amelyben évente több mint 10.000 padlóvázat készíthetnek./mti/

--

bb. 73. bajtársi találkozó a partizán szövetségben

t vt / fé pá la

1973. október 26.

a spanyolországi nemzetközi brigád egykori magyar tagjai jöttek össze pénteken délután bajtársi találkozóra a partizán szövetség székházában. az egybegyűlteket a szövetség országos bizottsága nevében tömpe istván alelnök üdvözölte, s méltatta a spanyol földön a fasizmus ellen vívott hősi harcok jelentőségét. a találkozó résztvevői - köztük több ismert közéleti személyiség - egyperces néma felállással adóztak a harcok áldozataul esett bajtársaik emlékének, majd kötetlen beszélgetés keretében elevezték fel a korabeli spanyolországi eseményekhez fűződő élményeiket, emlékeiket./mti/

--

18.07/szb

-56-

NA 1825

bb 74. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

szb la

1973. október 26.

30. nyugdíjasok találkozója
31. osztrák fogadás
32. leszecske nyilatkozata
33. műszörme bemutató
34. melegpróbák a lkm-ben
35. ruszisztikai napok
36. gyors ütemben fejlődik pest megye
37. várostörténeti konferencia
38. közművelődési kérdések a helytörténet kutatásban
39. tíz éves a tompa emlékház
40. kommunista veteránok megyei találkozója szolnokon
41. felavatták az új ajkai tímfoldgyárat
42. a husipari szocialista brigádvezetők tanácskozása
43. peter walker győrbe látogatott
44. átadták az ország legnagyobb sertéstelepét
45. országos munkavédelmi tanácskozás
46. új szövetságnak ujszegeden
47. van elég káposzta
48. hizottmarha a hajduságból
49. kromatográfiai vándorgyűlés
50. kiállítás a baromfitartás fejlődéséről
51. ülést tartott a tanácsi koordinációs bizottság
52. pullai árpád
53. életmentő kitüntetés
54. nőjáró tengeri uszódaru bemutatója
55. nemes dezső látogatása békéscsabán
56. játékiállítás
57. szocialista üzemátvétel az ikarusban
58. sajtókonferenciák a mezőgazdasági hitelekéről
59. ankét a tisztességtelen haszonról
60. amatőr filmszemle
61. a fao magyar nemzeti bizottságának ülése
62. nszk-beli antifaszista szövetség delegációja
63. japán fotókiállítás
64. reneszánsz kiállítás
65. fock jeno fogadta az angol minisztert
66. hazaérkezett lászló andor
67. tímár mátyás a ganz-márag-ban
68. halálos közlekedési baleset
69. román nemzetiségi kongresszus
70. tanácskozás a művelődésügyi minisztériumban
71. szabványosítási tanácskozás
72. autóbusz padlóváz
73. bajtársi találkozó
74. hírjegyzék

/mti/

18.15/szb

--
-57-

NA 1820

bb.75. derkovits gyula - emlékkiállítás szombathelyen

vid-fm/gné/p fm /la

1973. október 26.

derkovits gyula - emlékkiállítás nyílt pénteken szombathelyen, a festőművész szülőházában.

a magyar nemzeti galéria, a vas megyei tanács és a központi muzeumi igazgatóság kiállításrendező csoportja segítségével, dr. boreczky lászló művészeti tervező elgondolásai alapján megrendezett kiállításon a művész életét bemutató dokumentációs anyag mellett a derkovits-életmű legszebb alkotásai láthatók. huszonöt festmény - köztük olyan főművek, mint az „utolsó vacsora”, a „homokszállítók”, a „rakodó munkások a dunán”, - és több mint husz válogatott grafikai alkotás került a közönség elé. a festő özvegye is több ajándékkal járult hozzá a kiállításához, melynek anyagát egy leendő szombathelyi derkovits-gyűjtemény megalapozásának tekintik. már az idén több képet vásároltak a megyei tanács anyagi támogatásával.

az új kulturális létesítményt pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója nyitotta meg. a derkovits gyula nevét viselő szombathelyi intézmények, szocialista brigádok képviselői megkoszorúzták az emlékházat. az ünnepségen résztvett dr. simó jeno, művelődésügyi miniszterhelyettes, rátkai ferenc, az mszmp központi bizottságának alosztályvezetője, kovács antal, a vas megyei pártbizottság első titkára és dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke. /mti/

bb.76. a szabin nők kecskeméten

vid/p kz la

1973. október 26.

premier volt pénteken a kecskeméti katona józsef szín házban. a társulat schöntan -kellér -horváth, a szabin nők elrablása című zenés vígjátékát tűzte műsorára angyal mária rendezésében. a főszerepet ribár éva és baranyi lászló kapta. mindkét művész első alkalommal mutatkozik be kecskemét közönségének. /mti/

18.15/p

--
-58-

NA 1 820

bb. 77. időjárásjelentés

mm/fé la

1973. október. 26 .

a meteorológiai intézet jelenti 1973. október 26.-án, pénteken 19 órakor:

párás, hideg idő

várható időjárás szombat estig: derült, csnedes hideg éjszaka. a hajnali és a reggeli órákban párasodás, többfelé ködképződés. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 5-10 fok között lesz. /mti/

bb.78. gustáv husák, --

p la

1973. október 26.

a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának főtitkára jugoszláviai látogatásáról hazatérőben magyarországot felett árepülve táviratban üdvözölte kádár jánost, az mszmp központi bizottságának első titkárát. /mti/

--

bb.79. szokolay ősbemutató az operaházban

t ró/gg/p zs la

1973. október 26.

a budapesti művészeti hetek záróeseményeként pénteken mutatták be az operaházban szokolay sándor sámson című kétfelvonásos operáját. az ősbemutatót - amelyet mikó andrás rendezett, diszleteit forray gábor, jelmezeit márk tivadar készítette, - koródy andrás vezényelte a zenekart.

az operában jelentős szerepet kapott a kórus, amelyet a bemutató estéjén nagy ferenc karigazgató vezetett. a premieren a címszerepet melis györgy alakította. delilát házy erzsébet, thimneust, delila férjét palcsó sándor, jeftét csányi jános, a királyt faragó andrás énekelte. a németh lászló drámája nyomán készült operában a főpap szerepében szalma ferenc, a molnár szerepében szonyi ferenc mutatkozott be. a többi szerepben szirmay mártá, fülöp attila, ötvös csaba és várhelyi endre lépett közönség elé. /mti/

--

19.15/p

-59-

NA 1915

vbb.80. fogadás a svéd nagykövetségen

t vt/mm/p la

1973. október 26.

sigge Lilliehöök, a svéd királyság budapesti nagykövete péntek este fogadást adott a nagykövetségen abból az alkalomból, hogy a közeljövőben végleg elutazik Magyarországról. megjelent a fogadáson dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, nagy jános külügyminiszter-helyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, továbbá több más ismert közéleti személyiség.

ugyancsak ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja ./mti/

bb.81. két színházi bemutató a fővárosban

t nm /fk/p zs la

1973. október 26.

pénteken két színházi bemutatót tartottak budapestén a madách kamara színház gyárfás miklós: beatrix című vígjátékából tartott premiért. a rendező lengyel györgy a produkció főbb szerepeit tolnay klárira, balázs samura és mensáros lászlóra osztotta. a díszletet vendégként makai péter, a jelmezeket pedig hruby mária tervezte.

a vidám színpadon ugyancsak pénteken került első alkalommal a közönség elé bárány tamás-payer andrás és s. nagy istván „több-órás napsütés, „ című zenés vígjátéka horváth tivadar rendezésében. a játék főbb szerepeit kabos lászló, lorán lenke, horváth tivadar és verebély iván alakította. a díszletet és jelmezeket vogel eric tervezte. /mti/

bb 82. fogadás az iráni nemzeti ünnep alkalmából

t bc/pá szb la

1973. október 26.

houshang moghadam, az iráni császárság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából pénteken fogadást adott a margitszigeti nagyszállóban.

/folyt.köv./

NA 20²⁰

-60-

bb 82. /fogadás az... 1. folyt./-szb

a fogadáson megjelent karakas lászló munkaügyi miniszter, puja frigyos külügyminisztériumi államtitkár, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, veress péter külkereskedelmi miniszter-helyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, s a politikai, a gazdasági, a kulturális élet számos más ismert személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is. /mti/

--

o

bb.83. hazaérkezett a szakszervezeti küldöttség

mm/p ie la

1973. október 26.

pénteken hazaérkezett a magyar szakszervezetek küldöttsége, amely nemeslaki tivadar, a szot főtitkár-helyettese vezetésével a francia dolgozók demokratikus szövetsége /cfdt/ meghívására október 14-21 között franciaországban, majd a luxemburgi munkásszövetség /lav/ meghívására luxemburgban tett hivatalos látogatást. a magyar küldöttség a két partner-szervezet képviselőinek múlt évi magyarországi látogatását viszonzta. /mti/

--

bb.84. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

p la

1973. október 26.

- 75. derkovits emlékkiállítás
- 76. a szabin nők kecskeméten
- 77. időjárásjelentés
- 78. husák távirata
- 79. sámson
- 80. svéd fogadás
- 81. két bemutató
- 82. iráni fogadás
- 83. hazaérkezett a szakszervezeti küldöttség
- 84. hírojegyzék. /mti/

21.10/p

--

-61-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

NA 21²⁰